

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 90 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 2 D, 50, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g Pri večjem g
naročilu popus
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Za naročila, naročila, naročila
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekov
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.341
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Trozveza.

Stojimo pred zopetnim zasedanjem narodne skupščine, ki bo do Božiča absolvirala celo vrsto važnih zakonov, tako o reformi centralne državne uprave, o državljanstvu, o občinski avtonomiji, sodnikih in dr.

Izjave uglednih politikov tako iz vrst narodno radikalne stranke kakor od strani Demokratske zajednice potrjujejo, da bo zasedanje skupščine tudi topot pokazalo solidarnost vladne večine glede temeljnih smeric, ki označujejo njen delovni državni program: korenita reforma državne uprave, udržitelj samoupravnih pravic ljudskih zastopov, gospodarska sanacija. Uzakonjenje tako važnega načrta, kakor je oni o prenosu ministrstev in njihovih kompetenc v svrhu pametne štednje, decentralizacije in prenosa velikega dela njihovega delokroga na ljudsko oblastno samoupravo, bo solidarnost zasedanja delovne večine samo ugodilo in preludiralo sprejetju proračuna, nakar bo prosta pot ostalim velikim reformam državnega gospodarstva, kakor je izenačenje davkov.

Tako bo vlada, ki gre dosledno za izgraditvijo svojega državnega reformnega programa, položila temelj za izpolnitev socialne zakonodaje, uvedbo novih stanovskih zastopstev, povečanje vpliva gospodarskih korporacij na državno politiko in obsežna prometna in melioracijska dela. Sedanja večina je dokazala in dokazuje, da je le ona zmožna to delo v korist našega gospodarstva, ljudskega blagostanja in pa ugleda države nazunaj izvršiti, zato so prizadevanja »seljaško demokratske koalicije«, da bi s svojimi intrigami vržila državni voz iz sedanjih tračnic, popolnoma brezuspešna. Država se ne sme prepustiti strankam, kakor sta SDS in HSS, ki sta že zadostno dokazali, da nimata ne volje ne sposobnosti vladati v korist celote, in pod katerima so v naši državi pele samo batina, korupcija in demagogija. Taka gorostasna koalicija, kakor je med samostojno demokratsko in hrvatsko seljaško stranko, že sama nasebi dokazuje, da ji ne morejo biti podlaga kakšna skupna ali sploh kakšna načela, ampak edino le skupna žalost nad izgubljenjo oblasti, ki je nista znali rabiti v prid državi.

Ista čustva navdajajo tudi gospoda Pucelj, ki je na nedeljskem shodu SKS pri Levu v Ljubljani javno proglasil svojo solidarnost s kmečko-demokratsko koalicijo, ki jo vodita gg. Radič in Pribečević. Gospod Pucelj, ki kaj rad in hitro menja svoje politične simpatije, nas s tem ni nič presenetil. Mislimo, da mu bosta tako g. Pribečević kakor g. Radič odpustila vse, kar je zoper nju že zabavljaj. Vendar pa seljaško-demokratska koalicija s tem ne bo ničesar pridobila. Kajti težko je verjeti, da bi kdo drug v Jugoslaviji kakor udeleženci na sestanku pri »Levu« verjel, da pomeni prijateljska antanta Pribečević-Radič-Pucelj »ohranitev parlamentarizma, popolno enakopravnost Srbov, Hrvatov in Slovencev in suverenost naroda«, kakor je predaval g. Pucelj. Tako Pribečević kakor Pucelj sta več kot dovolj pokazala, kako razumeta v praksi demokracijo, enakopravnost in suverenost naroda, ko sta uzakonila, oziroma pomagala uzakoniti centralizem, g. Radič pa, ki je pred njim slovesno kapituliral. »Kmečko-demokratska koalicija« se je, mislimo, z nastopom gg. slovenskih samostojnih kmetov le še bolj osmešila.

Telegraf in telefon se izročita orivatni uravi?

r Belgrad, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Poštni minister Kocić je poslal finančnemu ministru predlog, da naj se prične s proučevanjem deatizacije poštnege telefona in telegrafa. Deatizacija naj se izvrši na ta način, da se dasta telefon in telegraf v roke zasebnih družb pod pogoji, da so pri njih državni uradniki še nadalje zaposleni.

DIPLOMATI PRI MARINKOVIČU.

r Belgrad, 12. dec. Zunanji minister Marinković je sprejel nemškega poslanika Olschhausena, ki ga je obvestil o ratifikaciji trgovinske pogodbe v Reichstagu. Nadalje je sprejel češkoslovaškega poslanika Šebo, poljskega poslanika Okenskoga in italijanskega poslanika Bodrero. Ob 1 popoldne je sprejel člane mednarodne vseučiliške federacije za Društvo narodov.

Dr. Vukičević odpravniki poslov v Budimpešti.

r Belgrad, 12. dec. Dosedanji načelnik političnega oddelka v zunanjem ministrstvu dr. Vukičević je imenovan za odpravnika poslov na našem poslaništvu v Budimpešti.

Za pomirjenje južne Srbije - Smešno početje opozicije - Izvrševanje del. programa

r Belgrad, 12. dec. Predsednik vlade je pozval v Belgrad vse velike župane iz južne Srbije. Ministrski predsednik je imel danes ves dan z njimi konferenco, na kateri se je razpravljalo o položaju v južni Srbiji, s posebnim ozirom na poslednje krvave dogodke, ki so jih vprizorili makedonski vstaši. V glavnem gre pri tem za akcijo nekaterih fanatikov. Prebivalstvo to akcijo odločno odklanja, večinoma pa tudi samo pomaga oblastem, da se ti nemirni elementi čimprej onemogočijo, da bi se na ta način dosegel miren razvoj in napredek lepe in bogate pokrajine. Na teh konferencah so dobili podrobna navodila za uspešno akcijo pobiranja vseh subverzivnih elementov v južni Srbiji.

Ker je predsednik vlade zaposlen s temi konferencami, ni imel nobenega drugega važnega političnega sestanka. Sicer pa so ti sestanki z ozirom na splošno stanje nepotrebni. Položaj je čvrst in stabiliziran. Samostojno-demokratska reakcionarna opozicija je zgubila vse nade in njeno časopisje trobi na umik.

»Reč«, glavni organ opozicije, priobčuje danes vest o skorajšnji rekonstrukciji vlade. Iz vlade bi šli vsi tisti ministri, ki so se za merili Radiču, Pribečeviću in Jovanoviću. Namesto padca vlade in nove takozvane seljaško-demokratske vlade je prišla na vrsto »rekonstrukcija«. Gospodje voditelji opozicije bi bili tudi s tem zadovoljni. Čeprav so te njihove želje in zahteve skromne, se vendar ne bodo uresničile.

Vlada ni imela danes nobene seje, pač pa je imel sestanek odbor ministrov za proučevanje zakona o občinah. Določilo se je končno javno besedilo paragrafov, ki so bili doslej rezervirani. Nasproti prvotnemu načrtu so spremembe znatne v korist zagotavljanja občinske samouprave sploh. Kakor smo v nedeljo poročali, križe ta zakon v kratkem pred narodno skupščino in se bodo poleti vršile volitve po tem zakonu v celi državi.

Od odborov sta delala finančni in davčni. V finančnem odboru je vzbudila veliko zanimanje Smodejeva izjava o stališču SLS glede vseučiliškega vprašanja. Dr. Zerjav je skušal zmanjšati vtis te izjave z medklicem: »Saj to je vendar vaš predlog!« in še več sličnih opazk. Smodej mu je odvrnil, ne da bi bil demantiran od članov vlade ali vladne večine: »To so informacije, Jutra!« Vladna večina o tem predlogu sploh še ni razpravljala. Bo pa razpravljala. Potem boste imeli priliko govoriti. S tem so tudi na merodajnem mestu narodne skupščine pobite demagoške vesti samostojnodemokratskega časopisja o § 44. finančnega zakona, ki govori o redukciji fakultet.

Jutri ima sejo sekcija za zakon o sodnikih, v sredo pa se sestane narodna skupščina, ki bo po dosedanjih dispozicijah imela pred božičem še več sej.

Izjava Jugoslovanskega kluba za neokrnjeno slovensko univerzo.

r Belgrad, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji finančnega odbora je poslanec Smodej podal sledečo izjavo, ki jo je smatral kot stališče Jugoslovanskega kluba v vseučiliškem vprašanju. Ta izjava je v vsej javnosti vzbudila splošno pozornost. Glasi se takole:

»Gospod Radič je na poslednji seji finančnega odbora govoril tudi o redukciji ljubljanskega vseučilišča. Ljubljani pušča samo izdelano montanistično fakulteto. Ostale fakultete pa naj bi Slovenci, če sem g. Radiča dobro razumel, imeli v Zagrebu, češ da leži Zagreb v bližini Slovenije. Slovenci zavračamo varuštvo Radičevo nad Slovenijo in njenimi interesi. Kaj bi g. Radič dejal, če bi kdo od Slovencev predlagal, da se nekatere fakultete v Zagrebu reducirajo iz razloga, ker imajo

Hrvati in Srbi isti jezik in da so zato nekatere fakultete v Zagrebu nepotrebne? Upravičeno bi protestiral.

Mi Slovenci stojimo neomajno na stališču, da mora naš narod imeti popolno, neokrnjeno vseučilišče, ker se kultura in kulturne potrebe kakega naroda ne presojajo in ne merijo samo po številu prebivalstva, nego tudi po stopnji njegove kulture in relativnih njegovih kulturnih potreb.

Zato energično odklanjamo Radičevo varuštvo nad kulturo našega naroda, za katero ni g. Radič nič doprinesel, marveč je naš narod s svojo lastno močjo in delom dosegel stopnjo, na kateri je. Če narod plačuje davke za svoje šolstvo, ima tudi pravico, da zahteva od države doprinos za svoje kulturne potrebe.«

Brata, ki se ljubita in prepirata ~

Prihodnje zasedanje sveta društva narodov v Rimu? — Skupna akcija Anglije, Francije in Nemčije za mirno rešitev. — Misteriozne vesti o sestanku Brianda in Mussolinija.

(Telefonsko poročilo »Slovenčevega« dopisnika.)

v Pariz, 12. dec. Pariški listi izjavljajo danes na podlagi ženevskih poročil, da so se francosko-italijanski odnosi poprili tako, da o sestanku Brianda in Mussolinija v doglednem času ni več mogoče govoriti. Rimski dopisnik lista »Information« misli, da more na podlagi poročil s pristojnega mesta reasimirati italijanske zahteve tako-le: 1. priznanje prednostnega položaja Italije na Balkanu in v Adriji, 2. primerna modifikacija francoske politike, 3. Francija se odreče eventualnemu podpiranju protitalijanske politike Jugoslavije, 4. ureditev italijanskega vprašanja v Tunisu, 5. Francija se odreče svoji dosednji protifašistovski politiki. Italija je odločena, da napravi obnovitev normalnih odnosov odvisno od izpolnitve teh pogojev ter smatra, da je brezpomembno stopiti s Parizom v odnose brez gotovosti, da se te zahteve sprejmejo.

v London, 12. dec. »Westminster Gazette« poroča iz Ženeve, da se bo na Briandovo pobudo vršilo prihodnje zasedanje Sveta Društva narodov v Rimu, da se da Franciji, Angliji in

Italiji priložnost, razpravljati o sredozemskih vprašanjih, ki se bodo med tem pripravila.

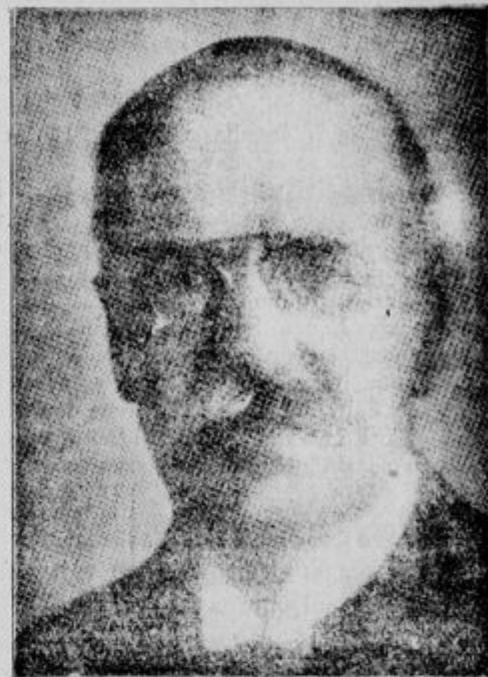
v Pariz, 12. dec. Sauerwein poroča v »Matinu«, da se je tudi dr. Stresemann udeležil posredovanja za pomiritev med Briandom in Mussolinijem. Zunanji ministri Nemčije, Anglije in Francije so se dogovorili, da bodo sodelovali skupno. Mussolini sam je v intervjuju v nekem francoskem listu v Tunisu govoril v spravljivem tonu. Poudarjal je isto raso in kulturo obeh narodov ter izjavil, da sta to brata, ki se večkrat prepirata, pa vendar ljubita.

ATENE — BELGRAD.

v Atene, 12. dec. »Eleftheron Vima« doznava, da bo po ženevskih razpravah med Michalokopulosom, Briandom in drugimi diplomatskimi osebnostmi grški zunanji minister najbrže v Belgradu ponovno predložil svoje lanske predloge glede nove ureditve grško-jugoslovanskih odnosov. Jugoslavija bo menda sprejela te predloge kot bazo za nova pogajanja.

Romunska vlada za armenske begunce.

v Ženeva, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Romunska vlada je danes kot prva odgovorila na apel Društva narodov, da se zgradi zavetišče za armenske begunce v Erivanu. Dala je na razpolago v to svrhu 100.000 funtov šterlingov.

Dr. Edmund Schulthess,

ki je izvoljen za švicarskega zveznega predsednika v letu 1928.

Pred krizo bolgarske vlade?

v Sofija, 12. dec. Povratek finančnega ministra Morova in zunanjega ministra Burova iz Ženeve bo sprožil težkoče v vladi. Kakor znano, je Svet Društva narodov odgodil bolgarsko prošnjo za posojilo do zasedanja v marcu. Na to odklonitev je vplivala nemška delegacija. V letu 1914. je Nemška diskontna družba izplačala vladni Radoslavova 270 milijonov zlatih levov kot predujem na posojilo, ki bi se imelo skleniti. Ker je izbruhnila svetovna vojna, se posojilo ni sklenilo, po končani vojni pa so ostala brezuspešna vsa prizadevanja Nemške diskontne družbe za povračilo predujma. O priliki sedanjih pogajanj je diskontna družba zopet prijavila svojo zahtevo. Bolgarska je zahtevala 12 milijonov funtov, finančni komite pa je hotel dovoliti le 4 milijone. Zato se smatra, da je položaj bolgarskega finančnega ministra omajan, kar lahko dovede tudi do splošne vladne krize.

Študenti se ne vdajo.

v Budimpešta, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Iz Erdelja se poroča, da nacionalni študenti še nadalje v šestih kolonah vršijo pogrome po mestih in vaseh, zlostavljajo žide ter pustošijo sinagoge in trgovine. Vojna komanda v Temesvaru je odposlala čete na zasledovanje. V Temesvaru samem so študenti napadli židovske trgovine, ravno tako tudi v Apahidu in Ujstantu. Kološki in velikovaradinski trgovci, katerih eksistenca je vsled opustošenj ogrožena, so zahtevali od vlade, da odredi moratorij.

v Bukarešt, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne je bila pod predsedstvom Vintila Bratianu konferenca, katere so se udeležili notranji, prosvetni, vojni in pravosodni minister, policijski prefekt in armijski komandant v Bukarešti. Sklenilo se je, da se ima proti študentom in proti administrativnim organom, ki so zakrivali pregreške, postopati z največjo strogostjo. Tudi v Kološu je bila konferenca voditeljev civilnih in vojaških oblasti in se je sklenilo, da v slučaju novih nemirov dobijo čete povelje, da po prvem brezuspešnem opominu rabijo strelno orožje.

ROMUNIJA MED ANGLEZI NELJUBA.

v London, 12. dec. Angleška in ameriška vlada sta odločno protestirala pri romunski vladi proti dogodkom v Velikem Varadinu, pri katerih so bili oškodovani neki ameriški kapitan in angleški trgovci. Zahtevata, da se takoj odpusti državni podtajnik v notranjem ministrstvu Tatarescu, ki je baje organiziral pogrome. Angleška in ameriška vlada grozita, da bosta zahodnoevropske in ameriške borze zaprli za romunska posojila in v Društvu narodov zahtevali preiskavo o življenjskih pogojih manjšin na Romunskem.

Coolidge — predsednik jeklenega trusta.

v London, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Kakor poroča »Daily Express«, je predsednik Coolidge odklonil zopetno volitev, ker mu je ameriški jekleni trust, ki ima zaposlenih četrtilijona delavcev in razpolaga s kapitalom devet milijard, ponudil nasledništvo pred kratkim umrlega predsednika Garyja.

Seja finančnega odbora.

r Belgrad, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Današnja seja finančnega odbora je potekla zelo mirno. V načelni debati je govoril samo dr. Zerjav, ki je med drugim kritiziral finančne zakone, da dajejo ministrskemu svetu pooblastila za spremembo pozitivnih zakonov, tako n. pr. za vseučiliški zakon. Vlada naj iz predloženega finančnega zakona umakne vse paragrafe, ki niso v tesni zvezi s finančno politiko. Vlado opozarja, da naj ne postopa v vseučiliškem vprašanju prenapogo. Po njegovem mišljenju se mora najti način, da se ukine ena ali druga fakulteta v Ljubljani in Zagrebu, ali potem bo to vprašanje ponovno prišlo na dnevni red. Treba je računati z ambicioznostjo naroda. Dr. Zerjav pravi, da je pristaš narodnega edinstva. Ker imamo dva književna jezika, moramo delati na sintezi. Pričakuje, da bo vlada umaknila § 44. Nadalje je govoril o slabem in lenem uradništvu. Uradniški aparat ne sme biti aparat kakke stranke, marveč se mora popolnoma depolitizirati. Dalje je treba gledati, da se korupcija in lenoba pri uradništvu odpravi. Potegoval se je za večje oblasti. (Medklic: »Kdo je delal ustavo? Kdo je preprečil združeno Slovenijo?«) Obsojal je, kar je dosedaj branil in podpisal in za kar je vedno glasoval. Vidi se, da se je v opoziciji naučil gledati stvari malo bolj realno.

Nato je poslanec Smodej podal izjavo, ki jo prinašamo na drugem mestu, nakar se je debata zaključila in bo prihodnja seja jutri. Za načelno debato sta prijavljena še dva govornika (HSS in zemljorodnik Joca Jovanović). Nato se prične podrobna razprava.

Davčna reforma.

Odpor proti uvedbi dohodnine v celi državi — intriga vladi neprijaznih krogov.

r Belgrad, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Davčni odbor je danes končal razpravo o pridobitni družbi, ki so zavezane polagati javno račune. Vsi člani, ki odgovarjajo dosedaj veljavnim zakonom v Sloveniji, so se z novimi spremembami sprejeli. Na vrsto bi moralo priti poglavje o dohodnini. Predsednik odbora je izjavil, da se razprava o tem poglavju odloži, ker so posamezni klubi sklepali o tem, ali naj se dohodnina sploh vpelje ali pa ukine. Predsednik odbora je poslal predsednikom vseh klubov pismo, v katerem jih prosi, da naj to vprašanje čimprej predlože svojim klubom v razpravo in v sklepanje.

Čudno je, da se dosedaj nihče ni upiral dohodnini, da je lunsko leto davčni odbor to davčno obliko sprejel in da je navedena v vseh petih davčnih načrtih. Odpor proti dohodnini izvira iz krogov, ki ne želijo izenačenja davkov, kakor tudi iz krogov, ki ne želijo, da bi sedanja vlada izvedla izenačenje davkov. Prazno je upanje, da bi imeli davkoplačevalci kaj koristiti od tega, če se dohodnina ne vpelje. Ako bi odpadla dohodnina, se bodo znatno zvišale davčne stopnje za vse ostale davčne vrste. Prizadeti bi bili vsi mali posestniki in mali obrtniki, ki ne plačujejo dohodnine. Razen tega pa je resna nevarnost, da ne bo prišlo do izenačenja davkov. S tem, da odpade dohodnina, bi se moral spremeniti cel davčni sistem. Naša državna zakonodaja bi se morala postaviti na starokopito stališče, ki ne pozna modernega načela, da obstajajo poleg objektivnih davkov tudi subjektivni davki, katerih cilj je, obdavčiti nekoliko bolj vse tiste, ki imajo višje dohodke, da se morejše ščititi gospodarstvo šibkejši sloji. Dobrodošla je vpeljana v vseh državah. — Jutri prične davčni odbor razpravo o predpisu davka.

Uredba o izrabi vodnih sil.

r Belgrad, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Minister za kmetijstvo je izdelal in predložil vladi uredbo o izrabi vodnih sil. Uredbo je vlada sprejela in bo v kratkem s malimi spremembami stopila v veljavo. Uredba vsebuje v kratkem sledeče stvari: Podjetja za izkoriščanje vodnih sil se dele v tri skupine: 1. preko 50.000, 2. preko 30.000 in 3. preko 300 konjskih sil. Za prvo skupino se daje dovoljenje v zakonu, za drugo z ukazom po sklepu ministrskega sveta, za tretjo z odredbo velikega župana. Vse prošnje se naslavlajo na velikega župana, ki jih sam reši ali pošlje na višjo instanco. Prvenstveno pravico za izrabo vodne sile ima država ali kdo na njen račun. Država lahko daje dovoljenje samoupravam in samoupravnim enotam, javnim ali zasebnim podjetjem z domačim ali tujim kapitalom. Za prvo in drugo skupino velja dovoljenje 15 let, za tretjo 50 let. Po tem roku pridejo vse instalacije v državno last. Prošnje za podaljšanje mora prva in druga skupina vložiti pred potekom roka. Podjetja vseh treh skupin plačujejo 5 Din na leto za vsako bruto-konjsko silo. Od zakupnine se 1. skupina oprošča 15, druga 10, tretja 5 let. Dovoljenja za podjetja so stopi ta odredba v veljavo, ostanje v veljavi s tem, da plačujejo državi odrejeno zakupnino.

S kraljevega dvora.

r Belgrad, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Kraljeva družina bo jutri v najintimnejšem krogu praznovala svojega hišnega patrona sv. Andreja.

Dr. Leskovar v Belgradu.

r Belgrad, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Sem je prišel predsednik mariborske skupščine dr. Leskovar. Tekom današnjega dneva je imel konference v raznih ministrstvih o zadevah mariborske občestne skupščine.

Pri okenu sta najbolj izpostavljeni nevarnosti okuženja Okusne

ANACOT-PASTILE

DR. WANDER

Vam nudijo najdiskretnije varstvo.

Poljska triumfira, Litva protestira!

Voldemaras je Litvo razočaral. — Ojačeno vojaško varstvo v Kovnu. — Pilsudskemu pa pripravljajo triumfalen sprejem. — Končano zasedanje v Ženevi.

(Telefonsko poročilo »Slovenčevega« dopisnika.)

v Ženeva, 12. dec. Na današnji seji je bilo končano 48. zasedanje Sveta Društva narodov. Na tej seji se je vršila razprava o mnenju, ki ga je juristični komite 11 članov oddal v zadevi križarke »Salamis«, po katerem ni Grška, temveč predsednik mešanega razsodišča upravičen predložiti zadevo Svetu Društva narodov. V načelu vsebuje to mnenje določbo, da se Svet Društva narodov razen v vprašanja, v katerih je njegova kompetenca posebno določena, ne sme vmešavati, če je zadeva že pred kakim mednarodnim organom. Romunski delegat Comnene je protestiral proti takemu splošnemu pravilu, in sicer očitno z ozirom na romunsko-madžarski konflikt. Končno se je razpravljalo še o suverenosti Gdanskega na Westerplatti.

To zasedanje Sveta je bil torej izreden uspeh politike Društva narodov. Pomirjenje vzhodne in južne Evrope je bilo izhodišče številnih razgovorov Brianda, dr. Stresemanna in Chamberlaina, pri čemer se je moglo konstatirati absolutno politično soglasje imenovanih treh državnikov. Prihodnje delo bo nemško-poljska poravnava in francosko-italijanski sporazum. Direktna litvansko-poljska pogajanja se bodo menda po včerajšnjem razgovoru Zaleskega z Voldemarasom že v najkrajšem času začela v kakem letonskem mestu.

SPORAZUM NI PLOD SABLJE.

v Ženeva, 12. dec. Sobotna nočna seja Društva narodov je imela še posebno posledico. Poročila francoskih listov so stvar predstavljala tako, kakor da se je izvršil sporazum v poljsko-litvanskem sporu in posebno da se je Svet odrekel odposlanju kontrolne komisije Društva narodov v Vilno samo vsled pritiska, ker je Pilsudski v Ženevi rožljaj s sabljo. Tako poročanje je pobudilo dr. Stresemanna, da je pisal pismo predsedniku Sveta kitajskemu poslaniku Čeng-Lu, v katerem je izjavil, da bi

bilo v interesu prestiža Društva narodov, če bi se proti takemu poročanju nastopilo oficijelno. Sporazum v glavnih točkah spora je bil dosežen že pri zadnjih razgovorih. Glede komisije se je razprava res tako vršila, da se je poljske strani predlagalo, da naj se namesto komisije Društva narodov odpošljejo v Vilno v Varšavi akreditirani vojaški atašej Francije, Anglije in Italije, da ugotovijo, ali se je izvršila poljska mobilizacija na litvanski meji. Društvo narodov bi bilo vse eno, če bi Poljska hotela raje, da se pošljejo vojaški atašej, kakor da bi se vršila kontrola po nevtalni komisiji. Čeng-Lo je v svojem govoru dr. Stresemannu potrdil to poročilo. Obe ti dve pismi sta se danes sporočili članom Sveta.

v Kovno, 12. dec. Rešitev poljsko-litvanskega vprašanja je povzročilo veliko nerazpoloženje proti Voldemarasu. Njegov spontani sklep, da je brez dogovora z litvanskimi strankami bil pripravljen za odpravo latentnega vojnega stanja in za modus vivendi s Poljsko, je politične kroge konsterniral, ker se je možnost sporazuma s Poljsko smatrala za utopijo. Krščansko-demokratski blok in opozicija je zavzela ostro stališče proti Voldemarasu in je tudi vojska odločno proti ženevski rešitvi. Smatra se, da bo Voldemaras moral svoje mesto zapustiti.

v Riga, 12. dec. Položaj je po sporazumu v Ženevi tukaj resen. Vojaško varstvo mesta Kovna je ojačeno. Cenzura zatira vse komentirje listov in dovoljuje samo oficijelna poročila. S strani vlade se ponovno poudarja, da se mora boj za Vilno sedaj tem živahneje nadaljevati.

v Varšava, 12. dec. Povratek Pilsudskega v Varšavo se bo praznoval v triumfalnem sprevodu. Na kolodvoru ga bodo sprejeli z vojaško parado in peljali do Belvedera skozi špalir čet.

Nesrečni Ferad beg.

r Kosovska Mitrovica, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Danes se je ponovno pričel proces proti Ferad begu Dragi, bivšemu voditelju džemijeta v narodni skupščini, ki se nahaja že štiri leta neprestano v ječi. Dasi ravno ga je najvišje sodišče ponovno oprostilo, je sodišče v Kosovski Mitrovici znova dobilo povod, da ga pridržuje v ječi in da proti obtožilo, da je za okupacije delal proti interesom obtožilo, da je za kupacije delal proti interesom tamošnjega prebivalstva.

Proces proti morilec Hadžipopovića.

r Bitolj, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Danes se je pričela ponovna razprava proti zahrbtnim ubijalcem časnika Spasija Hadžipopovića, ki je bil nedavno ubit. Ta razprava je bila prvotno predložena radi zaslišanja novih prič. Kakor znano, je bil Hadžipopović eden izmed glavnih nacionalističnih delavcev v Bitolju. Dva atentatorja sta ga zahrbtno ustrelila. Potem sta zbežala v Grčijo. Tam so ju prijeli in predali našim oblastem. Današnja razprava je bila v toliko zanimiva, ker je žena pokojnega poslala sodišču pismo, da se nahaja v veliki bedi in da je nobeden odvetnikov ne mara zastopati, in se sploh pritožuje nad malomarnostjo činiteljev, ki bi morali skrbeti za njo in otroke. Priče so pri zaslišanju potrdile obtožnico.

Pravilnik o plačah železniškega delavstva.

r Belgrad, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Železniški minister je izdelal pravilnik o železniških delavcih, s katerim se urejujejo njihove plače, in ga poslal finančnemu ministru, da se ugotovi finančni efekt.

Pravilnik za delavske zaupnike in 'Jutro'.

Nedeljsko »Jutro« je vedelo v članku »Institucija delavskih zaupnikov izgrana« grajati samo to, da je ministrstvo za socialno politiko določilo v zmislu sklepa konference, ki se je vršila 10. decembra dopoldne v ministrstvu, in na kateri so bili zastopani tako zastopniki gospodarskih kakor tudi delavskih zborm, da se volijo delavski zaupniki samo v onih podjetjih, ki zaposlujejo več nego deset delavcev.

Pribijemo, da je ta izprememba »Pravilnika o delavskih zaupnikih« popolnoma nebitvena. Kajti pri obratu, ki zaposluje manj nego deset delavcev, bo organiziranemu in zavednemu delavstvu, kakor je naše, že mogoče najti način in pot, da se bo z delodajalci dobro sporazumel ali pa vsaj skušalo sporazumeti. V zameno za to neznatno in samo navidezno ogromnega pomena vredno zastopstvo v vseh ostalih obratih in je dosegel, da delavce tako rekoč maksimalne pravice, namreč, da je sporazum med delavci in podjetjem za volitve o delavskih zaupnikih veljaven že le tedaj, če pristane na njega večina delavcev. In ta neverjeten uspeh dr. Gosarja za naše delavstvo skuša »Jutro« cinično bagatelizirati s senco, ki pada na ta pravilnik bavgzaprav od zakona o zaščiti delavcev, katerega oče pa je bivši SDS minister za socialne politiko dr. Kukovec. Temu naj se »Jutro« zahvali in naj ga pokliče na odgovor glede ostalih točk, v katerih je bil prvotni načrt o delavskih zaupnikih slabši. Dr. Kukovec je obstoječi zakon o zaščiti delavcev predložil, branil in sprejel.

Vsak naš delavec pa ve, kako težko je v večjem obratu, kjer posamezni delavci sploh nimajo

dostopa do delodajalca, oziroma obratnega ravnanja, brez rizika mišljenja doseči svoje, pa magari po zakonu pripadajoče pravice. Če danes ni mogoče uvesti delavskih zaupnikov obvezno v vseh podjetjih in jih ni mogoče zaščititi, kakor bi bilo stvarno potrebno, je kriv tega izključno zakon o zaščiti delavcev, ki je pristni plod socialne politike samostojnih demokratov, in ki v svojih določbah o obratnih zaupnikih navidezno daje delavcem precej pravice, v resnici pa so te določbe jalove, ker se smejo delodajalci vsem tem določbam upirati. Jasno povedano: Določbe so takšne, da je koza cela, volk pa sit.

Vsled tega je »Jutro« napad na dr. Gosarja popolnoma zgrešen in neresen. Kajti ni to slučaj, če je poteklo pet let, preden se je pričelo resno razpravljati o vprašanju o delavskih zaupnikih. Priti je moral tovariš iz delavskih vrst, ki pozna potrebo našega delavstva in ki je strokovnjak v vsakem delavskem vprašanju, dr. Gosar, da je rešil in dal delavstvu ravno ono orožje, brez katerega je bil zakon o zaščiti delavcev le udarec v vodo, to je pravilnik za volitve o delavskih zaupnikih. In vsak delavec danes dobro ve, da je pravilnik o delavskih zaupnikih tako redigiran, kakor se sprito pomanjkljivega zakona o zaščiti delavstva sploh da, in da jamči še sama oseba ministra dr. Gosarja, da se bo izvrševal in da bo tako delavce zaščitil, kakor je sprito sedanjega stanja najbolj mogoče.

'Pravda' o opoziciji.

Belgrajska »Pravda« piše o akciji opozicije: »V radikalnem klubu se ne pripisuje velika važnost akciji Stjepana Radića, Pribičevića in Jovana Jovanovića. Neki radikalni prvak se je izrazil napram sotrudniku »Pravde«:

»G. J. Jovanović dela primerno. Vsak dan obišče vse šefe in dnevno predlaga razne akcije. Vidi pa se, da si njegovih predlogov nihče ne osvaja in kar je za nas posebno važno, je to, da se z njimi ne strinjajo demokrati. Gibanje Radića in Pribičevića je po našem mnenju propadlo. Onadva sta izpustila glavne momente, ko se je parlament sestel in sedaj izgublja z vsakim dnem. Pričakuje skorajšnjo razračunavanje med Radićem in Pribičevićem in zdi se mi, da Radić že pričinja spoznavati, da mu ta zveza ne donaja nikakih koristi. Zlasti smo mi radikalni zadovoljni, da je Davidović potrdil svoje stališče in da je ostal ko-rektni član vladne večine. Izgledalo je, da je opozicija računala največ z Davidovićem, tako, da smo svoj čas že nekoliko dvomili o stabilnosti sedanje situacije. Sedaj je položaj jasen in radi tega bomo mi radikalni — ker stoji vlada trdno — prešli k ureditvi naših notranjih stranknih zadev. Toda ta akcija ne bo dovedla do kaknega velikega potresa in naj se s tem nihče ne tolaži.«

Delo narodne skupščine

Belgrajska »Pravda« piše o tekočem delu Narodne skupščine sledeče: »Vlada se je požurila, da dovrši nekoliko zakonskih predlogov in da zahteva od odbora, da se iznese pred plenum v dovršeni obliki. Vlada ima dovršene tri zakonske predloge, ki bodo predloženi v sredo narodni skupščini v odobrenje in ki bodo vsi trije izročeni zakonodajnemu odboru v proučevanje. To so zakoni o centralni upravi, o državljanstvu in o občinah. Zakon o centralni upravi pride najbrž že v četrtek pred zakonodajni odbor, dočim mora biti zakon o držav-

ljanstvu na nekaterih mestih še prestiliziran. Tudi ta zakon bo predložen v sredo narodni skupščini. Zakon o občinah je istotako že dovršen v ministrskem svetu ter pride ravno tako pred zakonodajni odbor. Splošno mišljenje je, da bo ta predlog kmalu sprejet. Sekcija zakonodajnega odbora je dokončala delo z zakonom o ustroju sodišč ter more ta predlog priti takoj na dnevni red. Glede vprašanja povečanja sodniških plač vlada dosedaj še ni soglašala s tem, ne radi tega, ker je proti večjim plačam sodnikom, temveč zato, ker se ni vedela za finančni efekt tega predloga. Pravosodni minister je konstatiral sedaj, da bi to povišanje pomenilo skupni efekt v znesku 20 milijonov. Vlada bo mogla najti kritje za to vsoto, tako, da bo ta zakon takoj na dnevnem redu v plenumu. Zelja vlade je, da sta oba zakona, tako zakon o sodiščih, kakor zakon o sodnikih, dovršena te dni, ker je vlada rklečila, da trajaj delo narodne skupine do božiča.«

Načrt uredbe o ribolovu.

Ministrstvo za poljedelstvo je izdelalo načrt uredbe o ribolovu v sladkih vodah. Uredba določa med drugim:

Vse ribolovne pravice, ki izvirajo iz fevdalnih pravic, se ukinito brez odškodnine. Vse reke in jezera, ki se ne nahajajo povsem na privatni posesti, se smatrajo za javne vode, kjer pripada pravica ribolova državi, odnosno občestni samoupravi. V vodah v privatni posesti ima pravico ribolova lastnik.

Država si pridržuje pravico izkoriščanja v sledečih:

1. jezerih: V Ohridskem ter deloma tudi v Prespanskem, Dojranskem in Skaderskem; v Plitvičkih jezerih, v Bohinjskem in v Blejskem jezeru; 2. v rekah: Donavi, Savi (od Siska), Tisi, To-mišu, Begeju, Dravi (od Maribora). V ostalih javnih vodah pripada pravica ribolova oblastem pod kontrolo poljedelskega ministrstva.

Država more privatne pravice ribolova v vodah ekspropriirati ali za sebe, ali za občine, s tem da d lastnikom teh pravic gotovo odškodnino. Odškodnina se določi na podlagi najemnine v desetih zadnjih letih po 3% letnih obrestih.

V jarkih, prekopih, jezovih in kanalih pripada pravica ribolova onemu, ki ima zanj pravico leta, od dneva polnomočnosti te uredbe, prijavijo ribolova lastniki poplavljenih zemljišč.

Ribolovne pravice, kakor tudi njihovi lastniki se bodo vpisali v posebni ribolovni kataster, ki se bo osnoval in vodil pri vsaki občestni upravi.

Občestne uprave so dolžne, da tekom enega leta, od dneva polnomočnosti te uredbe, prijavijo potrebne podatke, tako o svojih pravicah, kakor tudi o pravicah privatnih oseb v njihovem področju.

Za zaščito naše hmeljske produkcije.

V nedeljo se je vršil v Novem Sadu sestanek zastopnikov hmeljskih producentov iz Vojvodine. Sestanku je prisostvoval tudi načelnik poljedelskega ministrstva Gjurić iz Belgrada. Iz izjave, ki jo je dal časnikarjem, posnemamo, da je ministrstvo mnenja, da zaenkrat pri nas ni hiperprodukcije hmelja, ni pa izključeno, da se ta pojavi pozneje, zlasti, ko se razmere v Nemčiji in Češko-slovaški stabilizirajo. Naši hmeljski producenti bodo morali tedaj posvetiti več pažnje kvaliteti nego kvantiteti hmelja. Tako bo mogoče, da se bo naš hmelj mogel klasificirati kot prvovrsten. Vojvodina more producirati mnogo boljše hmelj kot Češko-slovaška ali Nemčija. Ministrstvo za poljedelstvo in vode posveča izboljšanju našega hmelja posebno pažnjo in ga hoče dvigniti na oni nivo, na katerem bo zmogel vsak konkurence. Našla se bo možnost, da bodo hmeljski producenti zaznamovali svoj hmelj s posebno zaščitno znamko, tako, da bodo onemogočene spekulacije, ki so se zadnje čase dogajale. Najbolj efektivno sredstvo za povzdigo hmeljarstva bi bilo, da se oproste davkov oni producenti, katerih obstoj je negotov. Kar se tiče vprašanja lombardega kredita na hmelj in ustanovitve hmeljske banke ter hmeljske centralne v Belgradu, se bo to definitivno rešilo v kratkem. Določilo se bo tudi stališče naših borz v tem vprašanju.

Baldwin molči o vojni.

v London, 12. dec. (Tel. »Slov.«) Baldwin je na vprašanje izjavil v parlamentu, da bo vlada do zopetnega sestanka pripravljalnega odbora za razorožitveno konferenco natančno proučila ruske predloge za razorožitev. Na vprašanje, ali je res, da je Stalin izjavil, da je skorajšnja vojna med Anglijo in Rusijo neizogibna, Baldwin ni dal nobene odgovora.

Konflikt železne industrije pri kraju.

v Berlin, 12. dec. (Tel. »Slov.«) V težkem konfliktu železne industrije je sedaj izdal delovni državni minister svojo odločbo. Akcija industrijev, ki je pripravila ob kruh 250.000 delavcev, je imela namen, da pritisne na vlado, da se zavleče uvedba osemurnega delavnika. Iz ministrovega odgovora je razvidno, da so svoj namen samo deloma dosegli in da se osemurni delavnik v splošnem uvede s 1. januarjem 1928. Za podjetja, ki bi morala radi tega svoj obrat posebno preurediti, se določi odgoditev za enkrat za en mesec, torej do 1. februarja, v skrajnem slučaju do konca leta 1928.

31. I. 1928 ne bo več kontrole.

v Dunaj, 12. dec. Veleposlaniška konferenca je z noto naznanila avstrijski vladi, da se medzavezniška vojaška kontrola v Avstriji ukine 31. januarja 1928.

Trdni plašč 420-, 360-, 265-
Moderni velour 800-, 680-, 650-
Otomani in pliš 1420-, 1210-, 980-

Krila, bluze, kostumi.
Oblike in razni jumperji.
Nudi se samo prvovrstno
blago, za kar jamči sloves
tvrde.

Veletrgovina
R. Stermecki, Celje
Velika inventurna prodaja

Upravo Maribora moremo zaupati samo Slovenski ljudski stranki!

Dr. Josip Leskovar,
mariborski župan.

Po Mariboru je med volivci vedno bolj utrjeno prepričanje: »Pri teh občinskih volitvah hočemo glasovati samo za tisto stranko, ki se je izkazala pri upravi Maribora kot najboljša!«

Kdor ni slep ali kdor ni zaslepljen od strankarske strasti, mora priznati, da je

S. L. S.

svojem delom na občini dokumentirala pred Mariborčani, da zasluži njihovo zaupanje tudi v bodoče. Še bolj pa bo gotovo vsak Mariborčan rad glasoval za SLS v

1. ŠKRINJICO,

ako bo natančno vedel za njene načrte v bodočnosti.

Za nova stanovanja!

SLS je tekom treh let pozidala 7 hiš za stanovanja. Svoje dela še ne misli ustaviti, zato je pripravila nove načrte za stanovanjske hiše:

1. Nasproti dosedanjim hišam v Smetanovi ulici se pozida enaka fronta hiš.
2. V dogovoru z ministrom za soc. politiko dr. Gosarjem, ki da Mariboru v ta namen 3.000.000 dinarjev, se bodo zidale eno- in dvodružinske stanovanjske hiše, pri katerih bodo stanovalci lahko po 25 letih postali lastniki hiš. Vsaka hišica bo imela tudi vrt.
3. V dogovoru z zadrugo »Svoj dom« se postavi s sodelovanjem SLS, če bo imela občinsko upravo v svojih rokah, velika stanovanjska hiša.
4. Zasebnikom bo občina dala na razpolago poceni zemljišča, da bodo mogli zidati.

Poseben delavski dom

postavi občina, ako jo bo vodila SLS, ker se je že pogodila z ministrom dr. Gosarjem, da da ministrstvo v ta namen 2.000.000 Din. Pogajanja z Delavsko zbornico so pa zastala, ker socialisti to delo ovirajo, ali zabraniti ga ne bodo mogli. V tem delavskem domu bo 36 stanovanj, ljudska kuhinja,

Dr. F. S.:

Anton Gvač.

(K razstavi v Mariboru.)

»Gospod kandidati! Prinesel je predenj pokrev, ki bi bila že lahko slavila srebrni jubilej, če bi bila član gledališke garderobe. Kakšne barve vidite na njej?«

Moj Bog! Kandidat je videl pač temnorjavo in svetločrno; pa ni bilo prav. Ne temno, ne svetlo, temveč vse mogoče drugo in — vijoličasto.

Vijoličasto!

Ali so bili zlobni tisti, ki so me poučili, če bi hotel kdaj polagati izpit iz risanja — ne vem. Tako so me naučili:

— Kakšno barvo vidite na tej koruzi?

Videl sem zlatorumeno. reči sem moral: vijoličasto.

— Kako barvo vidite na tem blatnem rjavem čevlju?

— Vijoličasto.

— Kake barve je ta beli papir?

— Vijoličaste.

No, zdaj prosim pa Vas, gospod čitatelj: Kake barve je ta »Slovenec«? Kaj? Vi mislite, da bele in črne: Ne boste! — Temveč vijoličaste... Da!

»Odlično.«

»Gospod kolega! Naša mati nam je pravila na kraju življenja: »Veliko dobrega sem storila; kar pa jaz še nisem, to storite vi otroci!«

To je bilo za prijateljski uvod, da mi je povedal:

»Nikdar še nisem dal kakemu dijaku nezadostnega reda.«

Im, hm! Tega ni povedal radi sebe.

Radi Vas? Da, radi Vas, če ste profesor.

Pri tem si je zvil cigareto tako spretno, da bi pri tekmi dobil prvenstvo. Sentimentalno sem se zamislil: ali jih je doslej zvil že pol milijona?

Morda že več. Pa pravijo, da nikotin škoduje!

»Jem, kadim, za potrebo pijem — in delam, delam!«

Čisto v obraz mi je dahnul »delam«, da sem se umaknil, ker bi se bila najina nosa krlnila.

V sosedni sobi sta zagrata mandolini s kitaro, v ateljeju je bilo dima za rahel pajčolan sanj in inspiracij. Prišel je brat — višel geometer in si zvil cigareto.

»Pokaži, Potujoče oblake!«

Nad vrhovi, zaviti v modrim velom —

»Iz kamniške okolice.«

Visoko, visoko, potujejo oblaki.

»Takah oblakov še nisem videl.«

8 velikih spalnic za delavce-samece, posebno za brezposelne in potujoče delavce.

6. V načrtu je postavitve nove oskrbnice zunaj poleg kadetnice. Dosedanja v Slovanski ulici se izpremeni v stanovanjsko hišo!

Denar za vsa ta stanovanja bo mogla brez vsakega povznanja obč. davkov oskrbeti

SAMO S. L. S.

s svojim vplivom v državi in oblasti. Kdor je za zidanje teh prepotrebni zgradb, bo glasoval za SLS v 1. škrinjico.

Za narodno zdravje!

1. Mladini hočemo utrditi zdravje in sicer ravno najbolj zanemarjeni. Zato je SLS preuredila vilo v Ljudskem vrtu za dnevno zavetišče otrok. Igrišče pred njim je določila za izključno uporabo po otrocih. To zavetišče bo povečala, da bo popolnoma ustrezalo vsem zahtevam.

2. Povečanje parnega mestnega kopališča je v načrtu že pripravljeno. Pozidalo se bo do frančiškanske ulice in se bodo napravili posebni bazeni za brezplačno uporabo delavcem in revnejšim.

3. Novo dravsko kopališče se mora že prihodnje leto urediti in sicer zaradi tega, ker se je izvršila kanalizacija koroškega predmestja in ker je kopališče na sedanjem mestu ob najbolj deroči Dravi. Kopališče se bo postavilo višje proti Kamnici, kjer je bilo svoj čas vojaško kopališče.

4. Povečati je treba vodovod, ker ima sedaj le eno črpalnico na Tenu in bi letos že bila kriza, da ni občina priklopila vodovodu posebnega studenca. Zajeti je treba nov studenec.

3. Kanalizacija se je začela in se bo izpopolnila v raznih delih mesta. Zdaj se vrše dela v Meljskem predmestju. Ta kanalizacija in tlakanje Meljske ceste je osebni uspeh dr. Leskovarja. Ne sme pa se pozabiti, da so v zadnjem občinskem svetu socialisti glasovali proti tej kanalizaciji!

Za dobre ceste in promet!

Četudi je občina pod vodstvom SLS veliko ulic tlakala in uredila, vendar čaka v tem oziru še precej nujnega dela.

1. Meljska cesta, ki je bila ena najbolj potrebnih, se regulira, ob njej se bo izvedla kanalizacija, s tem odstranil smrad Počehovskega potoka, nato pa se bo tlakala s granitnimi kockami.

2. Istčasno se regulira Tattenbachova ulica, ki bo ob Dravi družila Melje z mestom.

3. Pod železniškim tirom se bo napravil predor, ki bo združil Kacijanerjevo ulico v Melju z Marijino ulico.

4. Glavni trg, ki je danes še neraven in pregloboko leži z ozirom na novi trg ob velikem mostu, se bo reguliral.

5. Onostran mostu, kjer se je uredil Trg kralja Petra, in načela regulacija Pobreške ceste, se bo izvedla do kraja. Ta regulacija bi se že izvršila, vendar se vsled splošnega pomanjkanja stanovanj ni prešlo na delo, ker bi se morala podreti stanovanjska hiša. Ko bo občina lahko stanovanjce sprejela v nove stan. hiše, se bo to delo dokončalo.

6. Regulacija Strossmayerjeve in Smetanove ulice je potrebna, da se Koroško predmestje zveže z Mariborom.

7. Avto-promet, ki je izkazal, da je v mestu prevozil tekom enega meseca 120.000 oseb, ni le

gospodarsko podjetje, ki bo nekaj pomenilo za Maribor, da je bolj velemestno, ampak je posebno za delavce in revnejše sloje ena največjih dobrot, kar jih je mogla občina vpeljati, posebno še, ker se delavci in otroci pred osmo uro vozijo za 1 Din na vsako daljavo!

Ako pogledamo posamezne politične skupine, ki hočejo zaupanje mariborskih volivcev, vidimo, da je zmožna vsa ta dela, ki pa so nujna, izvršiti s svojo modro gospodarnostjo samo SLS, ki ima

1. ŠKRINJICO!

Za kulturo!

Kljub vsem težavam je mariborska občina vršila svoje kulturne naloge. Vzdrževala je šolsivo, ne le ljudsko in meščansko, pač pa tudi stanovsko. Obrtno-nadaljevalno šolo je občina kljub temu, da so socialisti za časa županovanja sodruga Grčarja organizirali štrajk učiteljstva, vzdrževala. Ustanovila je študijsko knjižnico, prenovila gledališče in mu daje eksistenco s svojo naklonjenostjo.

Za šolstvo je občina hotela storiti še to, da bi se postavila nova meščanska šola s sodelovanjem okrajnega zastopa. Največja ovira, da se to delo ni moglo še izvršiti, je bil bivši demokratični veliki župan, ki ni dovolil primerne zneska v proračunu okrajnega zastopa. Načrti za to šolo pa so zato morali to leto čakati. Ker je okrajni zastop in oblasna skupščina v rokah SLS, je jasno, da se bo to delo moglo izvršiti najlažje sporazumno z občino, če jo bo vodila SLS.

Istčasno s to šolo se bo rešilo tudi vprašanje šole dekliške pri sv. Magdaleni. Z novim proračunom je upati, bo ta pereča zadeva rešena in bo Magdalensko predmestje prišlo do zaželenih šol.

Nobenih novih davkov!

Kljub temu, da si je SLS napravila tako obsežen načrt, ki si ga upa izvesti, ako dobi zaupanje mariborskih volivcev, pa ne namerava nobenega novega davka vpeljati. Odhod pa ima denar?

Ko je bil socialist Grčar župan, se ni nič storilo, da bi se od pristojnih vojaških oblasti dobilo za vojašnice kaj več najemnine kot le 31.000 dinarjev na leto. Naš župan dr. Leskovar je pa erar bolj odločno prijel in sicer potom sodnije. Občina je v dveh inštancah že dobila tožbo, tretja je ne bo izpremenila. In kaj dobi občina po naši zaslugi?

1. Za nazaj za ves čas, kar je občina v naših rokah (za čas, kar je bil Grčar župan, se žalibog ne da nič dobiti), dobi občina nad 5.000.000 Din.

2. V bodoče pa mora erar namesto 31.000 Din, plačevati 1.803.000 Din letno.

Ta denar bo zadostoval za amortizacijo posojila, ki bo potrebno, da se izvedejo zgoraj naštetih dela. Zato bo izključeno vsako povišanje obč. davštin, nasprotno, upati je, da bo kljub tolikemu načrtu še mogoče obč. davščine znižati!

Mariborčani! Poglejte ta naš načrt! Nismo povedali vsega natančno, kar je v našem programu, le glavne točke smo poudarili. Naše delo dosedaj nam dokazuje, da je samo

Slovenci v Italiji

Grozen zločin na Vipavskem. Vsa Vipavska dolina je še pod globokim vtisom strašnega zločina, ki je bil izvršen v Ložicah pri Vipavi. Zet je umoril s pomočjo žene in tašče lastnega tasta, Ivan Premrov, star 61 let, je bil dober posestnik v Ložicah. Ker ni imel sina, je poročil hčer Marijo na dom in vzel za zeta Gašperja Mislija, ki je danes star 37 let. Ob poroki je izvršil premoženje hčeri, a pridržal si je užitek do smrti. Nekaj časa so vsi živeli v miru. Prišlo pa je do prvih prerekanj, ko sta zet in hčerka zahtevala od starega, da jim prepusti premoženje brez vsakega pridržka. Za svojo stvar je zet pridobil tudi taščo Františko, tako je ostal oče popolnoma osamljen v boju za svoje pravice, katerih se ni hotel odpovedati. Pogostokrat so sledili vroči prepiri in praske, ki so se izpremenili v pravi peklo. Nazadnje je zet sporazumno z ženskama sklenil, da se tasta iznebi. V soboto dne 4. dec. se je vrnil oče okoli 6. ure z dela in našel doma ženo in hčer. Vnel se je hud prepri zopet radi grunta; žena je zgrabila klešče in udarila moža po obrazu. Stari je ves pobit odšel v gostilno. Med tem se je vrnil domov zet, katerega sta ženi takoj naščuvali

S. L. S.

sposobna, da ta nujna dela s svojo poštenostjo in nesebično požrtvovalnostjo izvrši! Naj nasprotniki vpijejo, kakor hočejo, istina je: Dosedanji napredek Maribora je delo SLS in to dejstvo kliče jasno:

Mariborčani, zaupajmo upravo Maribora tudi v bodoče zastopnikom SLS!

Zmaga naj delo!

Zmaga naj poštenost!

Zmaga naj napredek!

Zmaga naj 1. škrinjica!

Volišča za volitve 18. decembra

I. okraj. I. volišče voli od črke A do včevši L v telovadnici mešč. dekl. šole Miklošičeva ul. 1. 2. volišče voli od črke M do včevši Z v telovadnici drž. realke, Krekova ulica 1. — II. okraj. 3. volišče voli od črke A do včevši J v telovadnici dekl. mešč. šole v Cankarjevi ulici 5. 4. volišče voli od črke K do včevši P v deški ljudski šoli Razlagova ulica 16, pril. levo. 5. volišče voli od črke R do včevši Z v drž. ženskem učiteljsku na Zrinjskem trgu desno. — III. okraj. 6. volišče voli od črke A do včevši Z v telovadnici dekl. ljudske šole v Cafovi ulici 9. — IV. okraj. 7. volišče voli od črke A do včevši L v telovadnici deške ljudske šole IV v Samostanski ulici 10, levo. 8. volišče voli od črke M do včevši Z v deški ljudski šoli IV, Samostanska ulica 10, pril. desno. — V. okraj. 9. volišče voli od črke A do včevši J v otroškem vrtcu III, Valvazorjeva ulica 40. 10. volišče voli od črke K do včevši P v telovadnici deške ljudske šole III, na Ruški cesti. 11. volišče voli od črke R do včevši Z v deški ljudski šoli III, na Ruški cesti, desno.

Vsak volivec dobi po pošti posebno obvestilo, kje je njegovo volišče, pod katero št. je vpisan v vol. imeniku. Vsak volivec naj vzame to seboj, enako pa tudi kako drugo legitimacijo, ker je bo volivni odbor zahteval pri vseh dvomljivih slučajih. Volitve opravite že dopoldne, potem pa na agitacijo, da še druge spravite volit!

Vse, kar se vam zdi važno, javite našim agitacijskim pisarnam, ki se bodo nahajale v sledečih lokalih:

Za I. okraj v »Tajništvo«, Koroška cesta 1. Za II. okraj v mali dvorani Zadrugne gospodarske banke. Za III. okraj v mali dvorani Zadr. gosp. banke. Za IV. okraj v gostilni Woch, Koroška cesta 33. Za V. okraj v gostilni Vollgruber (Bernkopf), Frankopanova ul.

Dobro si je zapomniti, da se volitve končajo že ob 5 popoldne in ne bo ob 6 kot zadnjič. Zato je še tembolj nujno, da gredo vsi naši že dopoldne na volišče!

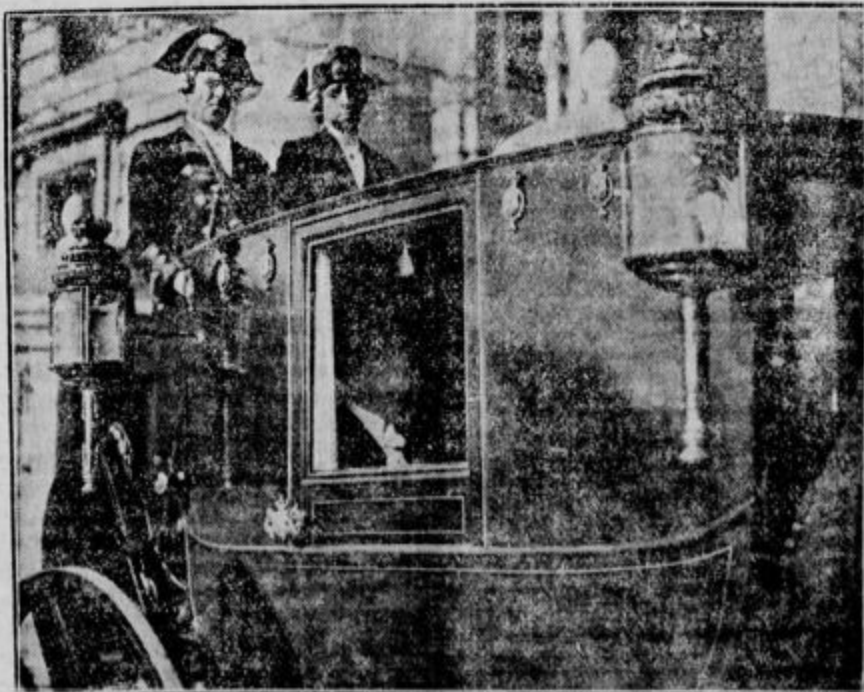
Prijavite nam vse bolnike, da jim moremo postreči z vozom! Vsak poskus goljufije od strani nasprotnikov nam takoj naznanite!

Izd volitev se bo naznanil v pisarni Koroške ceste 1.

Nedelja 18. dec. je dan dela za zmago SLS!

proti staremu. Zet se je razjarjen odpravil po starega v gostilno. Ta mu je tudi obljubil, da pride takoj. In res, okoli 8. ure se je stari vrnil domov. Zeta, hčerka in zet so se zagnali v njega kot besni, zet mu je grozil, da ga ubije. Premru se je skušal rešiti iz kuhinje po stopnicah v spalno sobo. Komaj je prestopil nekaj stopnic, ga je doletel zet in ga udaril s sekuro po glavi. Premru je bil na mestu mrtel. Morilec in morilke so truplo skrili najprej za kup drv v kuhinji, potem so ga prenesli v drugi kot v kuhinji in ga sledaj vrgli na cesto, da bi vzbudili domnevo, da so Premru umorili roparji. Zet se je nato preoblekel in zbežal na polje; žena pa je mirno legla kakor po navadi poleg postelje umorjenega moža. Premru so kmalu našli domačini in obvestili o tem karabinerje. Zet, hčerka in žena so že padli v roko pravice.

»Balila v Tolminu dobi lastni dom. Generalni tajnik fašistovske stranke Turati je že nakazal potreben kredit. Otrokom, vpisanim v Balilo, bo brezplačno na razpolago zdravniški ambulatorij v novem domu. Za »Skodnikovim zavodom«, kjer so nastanjeni slovenski dijaki, bo Balilin dom prva postojanka italijanske raznarodovalne akcije v Tolminu.

Češkoslovaški poslanik v Madridu, dr. Kybal, se pelje na dvor

Dnevne novice

KOLENDAR.

Torek, 13. dec. Lucija Otilija, Avksencij.

Dunajska vremenska napoved za 13. decem-ber. Temperatura se bo zvišala, v južnih Alpah padavine, v severnih Alpah se bo morda nekoliko zjasnilo, na Dunaju južno vreme.

★ **Občinske volitve v Kranjski gori.** Pri ob-činških volitvah preteklo nedeljo je v Kranjski gori dobila lista dosedanjega župana g. Lavtičarja (SLS) 190 glasov in 10 odbornikov, lista dr. Grašiča (SDS) 56 glasov in 3 odbornike, komunisti 41 glasov in 2 odbornika, neopredeljeni 35 glasov in 2 odbornika.

★ **Občinske volitve na Bledu.** Zanimanje za občinske volitve je bilo zelo veliko ves dan. Potekle so mirno in ni padla cel dan nobena surova beseda, ni pa s tem rečeno, da ni prišlo na dan mnogo resne o občinskem gospodarstvu; posebno plakati so prinesli mnogo stvarnih in temeljitih stvari na dan, ki so bile občinarjem večinoma neznane. Najbolj so bili udarjeni socialisti, ki so padli od 100 na 45 glasov. Celotaki, ki so listo podpisali, niso volili socialistov. Volivce je socialnim demokratom pobrala Kendova skupina. Izid je sledeči: SLS 145 (8 odb.), nepolitična stranka 69 (4), demokrati 94 (5), socialisti 45 (2), Kenda 113 (6). Novi odbor se deli na 12 odbornikov, ki hočejo revizijo gospodarstva in temeljitega reda, za katerim streme vsi Blejci; proti tej skupini stoji 11 odbornikov s Kendovo skupino. Vprašanje je sedaj ali bosta oba socialistična odbornika spregledala, kdo je razkosal njih vrste, in ali bosta kot zastopnika delavstva toliko energična, da se bosta izjavila za red in pravi napredek občinskega gospodarstva in za dobrobit celega Bleda. Ta dva odbornika bosta odločala ali naj se občinsko go-spodarstvo postavi na noge ali pa se bosta pridru-žila onim, ki so dosedaj vodili občino v nezado-voljnost volivcev. Ako se odločijo za skupino g. Kende, bo s tem moralo zastati vsako delo na občini, ker ta večina ne bi bila dovolj močna na-pram tako številni opoziciji. Ugotoviti bo treba, koliko ima občina opravičenega dolga. Kenda se zastoni trudi, da bi dokazal, da je njegova zasluga, da je bila lanskoletna sezona na Bledu tako ugod-na. Denar za reklamo (37.000 Din) je votal ob-činski odbor soglasno. Pretekla sezona je bila isto-teska kot v letih 1913. in 1914., ko g. Kenda še ni bil župan. Bled bo moral računati tudi na podpo-roblastnega odbora in osrednje vlade in tudi tu bo važno, kakšen vpliv si bo mogel pridobiti tak ali tak občinski odbor. Za naše letovišče je izrednega pomena, kdo bo župan na Bledu. Važno je tudi poudariti, da je bil g. Tome nekajkrat sprejet v avdientiji pri našem kralju in ponosni smo za izraze takega zaupanja. Za Bled bodo županske volitve vsekakor velikega pomena.

★ **Za župana v občini Polička vas** (župnija Jarenina) je bil soglasno izvoljen Ivan Breznik, za svetovalec pa Alojzij Golob in Alojzij Eberhart. Vsi trije so odlični pristaši SLS.

★ **Zgodovinski dnevi.** 13. decembra, 1909. je umrl češki rodoljub grof Harrach. — 1881. je umrl Avgust Šenoa. — 1797. se je rodil pesnik Heinrich Heine. — 1863. je umrl pesnik Friedrich Hebel. — 1816. se je rodil ing. elektrotehn. pl. Siemens. — 1545. se je pričel tridentinski koncil.

★ **Ponovno prosimo** zaupnike, ki so prejeli koledar naše Kmetijske zveze v razprodajo, naj nam izvede, ki se jih ne da razpečati, hitro vrnejo, da moremo postreči drugim naročnikom.

★ **Zdravniška vest.** V Domžalah je začel or-dinirati privatni zdravnik g. dr. Viktor Valič.

★ **Instrukcije in društvo slušateljev filozof-ske fakultete v Ljubljani.** Na zadnjem obnem zboru društva slušateljev filozofske fakultete ljub-ljanske univerze smo pretresali zlasti žalostni po-ložaj akademikov-filozofov. Izmed vseh fakultet se mora ravno filozofska boriti z največjimi gmotnimi težavami. Državne štipendije so ukinjene že nekaj let — in drugih podpor je zelo malo, tako, da niti v poštev ne pridejo — filozof-akademik pa je navadno revnih staršev sin, sicer z malim zadovo-ljen, a kljub temu večkrat lačen kakor sit in na-vadno brez denarja. Podpisano filozofsko društvo radi tega naproša starše, ki imajo v srednjih šolah dijake, ki morda potrebujejo instrukcije v tem ali onem predmetu, da se v vseh slučajih obrnejo pred-vsem na odbor društva. Ta bo preskrbel instruk-torja, in sicer iz one skupine, v katero spada pred-met, kjer dijak potrebuje pomoči. Nadalje naproša filozofsko društvo vse gg. profesorje, da ga pri tem podpirajo in staršem nasvetujejo akademike-filozofe za instruktorje. Vzemimo združeni kli-čemo: Svoji k svojim! Odbor.

★ **Pohvalno priznanje** za vzorno delovanje in lepe uspehe na prosvetnem polju so prejeli v novo-mem okraju: Šolski upravitelj Ciril Dequal iz Dvora, Anton Pugelj iz St. Lovrenca in Jakob Novak iz Nemške vasi; dalje učiteljica Marica Koželj-Bule iz Novega mesta in ves učiteljski zbor deklške osnovne šole v Smihelu.

★ **Dela pri obnavljanju zemljiške knjige na Dunaju** so toliko napredovala, da je začelo so-dišče z zbiranjem materiala, dokumentov itd. za obnovo uničenih knjig. Interesenti naj se obrnejo na civilno sodišče na Dunaju.

★ **Statistika požarov.** V okraju Murska So-bota so začele občine izdelovati statistiko požarov v letih 1923.—1927. Ta statistika bo na vsak način nekaj svojevrstnega in gotovo je, da poda zanimivo sliko o požarnih nevarnostih.

★ **Gimnazija v M. Soboti.** Z drugim trome-seščem se je otvoril ukinjeni peti razred. Dijaki, ki so morali oditi v začetku šolskega leta v Ljub-ljano, so se vrnili. Vpisalo se jih je okrog 25, kar je v teh razmerah na vsak način precej veliko število. Kakor se doznava, se tekom tega šolskega leta otvori tudi sedmi razred.

★ **Nesreča ptujskega avtobusa.** Avtobus, ki vozi med Mariborom in Ptujem, se je v soboto zvečer pri Sv. Miklavžu prevrnil. Par potnikov je dobilo pri tem lažje poškodbe, druge nesreče pa ni bilo.

★ **Bitka s tihotapci ob meji.** V nedeljo po-noči so zasačili obmejni fin. stražniki pri Sv. Križu nad Mariborom skupino 7 tihotapev, ki so nosili preko meje saharin. Ker se niso ustavili, so pričeli stražniki streljati. Med tihotapci in stražniki se je vnela nato prava bitka. Slednjči se je posrečilo trem tihotapcem pobegniti, 3 pa so stražniki za-jeli. Med temi sta bila dva ranjena in sleer Henrik Kajzer, delavec iz Bresternice, ki je dobil strel skozi desno nogo in delavec Ivan Lešnik iz Mari-bora, kateremu je krogla prebila roko. Tihotape so večeraj na kmetemskem vozu pripeljali v Maribor, jih na carini zadržali, ranjenca pa sta bila nato oddana v bolnico.

★ **Vlom v župnišče v Krškem.** V noči na ponedeljek je bilo vplomljeno v poslopje župnišča v Krškem. Vlomilec je dospel v notranjost skozi okno ter je odprl železno blagajno s ključki, ki jih je bil poiskal. Iz blagajne je ukradel več tisoč dinarjev. Po dejanskem stanju je sklepati, da je moral biti tat zelo dobro informiran o lokalnih razmerah. — Orožništvo vrši preiskavo ter je pri-čakovati, da bo tat kmalu pod ključcem.

★ **V Splitu še verujejo v čarovnice.** V nekem splitskem predmestju so sosedje proglasili starko Vlogo za čarovnico. Starka se je sama prijavila na policiji, kjer se je pritožila nad preganjanjem s strani svojih sosedov. Na policiji so nekateri so-sedje izpovedali, da je Vloga poštena ženska, drugi pa, da je — čarovnica in da žre otroke. Svoje mnenje so utemeljevali s tem, da je pomrlo več otrok iz bližnjih ulic in da se Vloga prepira z otroci ter jih preklinja, ko jo ti dražijo.

★ **Težka nesreča zagrebskega trgovca.** Ne-kemu zagrebskemu trgovcu se je pripetila v so-boto na potovanju v Belgrad težka nesreča. Ob treh zjutraj je trgovec nadaljeval z brzovlakom potovanje iz Broda v Belgrad. Ko je bil vlak na petem kilometru, je trgovec odšel na toaleto, toda v tem hipu se odpro vrata od vagona, njemu pa se je spodrsnilo, da je padel iz vagona. Posrečilo se mu je še, da je z eno roko ujel za drog pri va-gonu ter se nekaj časa držal. Prišel je klicati na pomoč, nakar je pritekel neki potnik, vendar ga pa ta ni hotel potegniti nazaj v vagon. Ime tega potnika ni znano. Domneva pa se, da se je ta potnik najbrže bal, da bi ga osumili, češ, da je on sunil trgovca iz vlaka. V ropotu vlaka ni nihče drugi čul trgovčevih klicev na pomoč, nakar je on končno padel pod vagon, tako, da mu je prišla desna noga pod kolesa. Trgovec je ležal skoro tri ure nezavesten na progi, dokler ga ni našel progovni paznik, ki je nesrečo prijavil oblastem. Trgovca so prepeljali v brodsko bolnico, kjer mu je zdravnik odrezal desno nogo.

★ **Smrt hrvaškega dijaka v Parizu.** Te dni je na tragičen način preminul v Parizu mlad hrvat-ski dijak, sin edinec odvetnika v Gospiču dr. Jo-sipa Brajkovića, 19letni Branimir, jurist prvega letnika na pariški univerzi. Ponoči je pozabil do-bro zapreti plinske cevi ter je plin napolnil vso sobo in zastrupil mladega dijaka. Nesreča je vzbu-dila v Gospiču splošno sožalje s prizadeto rodino.

★ **Elektrifikacija Vinkovcev.** Občinski svet mesta Vinkovci na Hrvaškem je nedavno na svoji seji pooblastil županstvo, da prične s pogajanjem za najem posojila v višini 12 milijonov dinarjev, ki bi se uporabilo za zgradbo električne centrale, mo-derne klavnice ter novih cest.

★ **Žena ubila moža iz maščevanja.** V vasi Sv. Mihael pri Velikem Bečkereku se je te dni pripetila grozna družinska tragedija. Kmetica Agneza Kovač je ubila svojega moža Stjepana. Žena je najprej delala v sosednji vasi, ko pa se je vrnila domov, je našla svojega moža, spečega v postelji. Agneza je brez besede pograbila za ku-hinjski nož in zabodla moža večkrat v trebuh. Na policiji je izpovedala o svojem možu grozne stvari, tako na primer, da jo je mož Stjepan večkrat obe-sil, da ji je glava visela na vrvi, noge pa so ji bile zvezane, nakar jo je pretepel z bičem. Za-slišane so bile mnoge priče, ki so izpovedale, da je bil ubiti pijanec, surovina in da je ženo strahovito mučil. Policija je izročila ženo sodišču v Velikem Bečkereku.

★ **Velika kmetarska bitka v Hercegovini.** Pre-teklo soboto je prišlo med dvema hercegovinskima vasema Bjelimičem in Mamičem do velikega pre-telepa, katerega se je udeležilo približno 850 kme-tov. V borbo je poseglo celo pleme Boškovičev. V bitki je bilo več težko in lahko ranjenih. Zandar-merija je uvedla obširno preiskavo ter je aretirala več oseb, ki jih je izročila državnemu pravdnstvu. Preiskava se še nadaljuje. Ranjenci so bili prepe-ljani v bolnico v Mostarju.

★ **Samomor častnika v Mostarju.** V Mostarju se je v soboto ustrčil s revolverjem podporočnik VII. avijatičnega polka Anton Oberstar iz Dubrov-nika. Prepeljali so ga že umirajočega v bolnico. Napisal je več pisem, ki jih je zaplenila policija in ki niso še odprta.

★ **Izginil je 16letni Franc Preac,** doma iz Rošpoha. Postave je male, desno roko ima suho. Ako bi kdo vedel, kam je zanesel, naj javi očetu Preacu Ferdinandu, Rošpoh pri Mariboru 194.

★ **Za božične praznike** se priporoča specijal-na trgovina za živila Jaš i Lesjak, Maribor, X. okto-bra ulica 2. Prvovrstno blago — solidne cene — točna postrežba. Posebno se opozarja na bogato iz-biro obeskov za božično drevo.

OBLAČILA TVRDE J. MACER
Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

★ **Za zimo priporočamo nepremočljive** Karo čevlje Maribor, Koroška cesta 19

★ **Klavirje** svetovne marke: Steinway, Hözl, Förster, Stügel, Stelzhamer, kupite na obroke izključno le pri muziklo-strokovnjaku Alf. Breznik, Mesni trg 3, Ljubljana.

★ **Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plašljivost, živčna razdražljivost, oločnost, migrena, pomanjkanje spanja** se morejo s »Franz-Josef«-greničko kmalu odpraviti. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da se »Franz-Josef«-voda upo-rablja z najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. Dobiva se v lekarnah, droge-rijah in specerijskih trgovinah.

Testenine in dvojnoslada kava znamke Ape-tit so najboljši! Zahtevajte jih v vsaki trgovini!

10% popusta
do 31. decembra

pri moški in damski konfekciji
Gričar & Mejač
Šelenburgova ulica 3.

Ljubljana
Jubilej odličnega znanstvenika na ljubljanski univerzi.

Včeraj dopoldne po svojem predavanju je stopil pred svoje slušatelje in slušateljice g. uni-verzitetni profesor dr. Ivan Lunjak, redni profesor klasične filologije in jih z gniljivim glasom na-govoril takole:

Gospodje moji in dame moje!

Cast mi je predstaviti Vam jubilaranta, ki je dovršil danes osemdeset let svojega življenja. Osemdesetletnik je sedaj med pedagogi — bela vrana, torej bi bilo nujno obhajati osemdesetletnico slovesno. Toda ker je to zelo košljivo, moram sla-viti svoj rojstni dan samo skrivaj. Zakaj, ako bi vedel gospod finančni minister, da sem že mejo proforskega službovanja prekorčil gotovo za 15 let, bi me takoj reducirail. Naša univerzitetna uprava blagohotno in previdno prikriva moja leta, kot leta stare device. Posloval bom torej, dokler bom zdrav in čil. Živela klasična filologija! Živeli njeni vestni pristaši! Vivat, crescat, floreat inde-curtata alma mater Emonensis!

Slušatelji klasične filologije so se nato po-dali v njegovo sobo, kjer so svojemu zelo pri-ljubljenemu g. profesorju iskreno čestitali in izra-zili željo, da bi ostal še mnogo let zdrav in čvrst in mogel o predmetu, ki je žalibog danes najbolj zastavljen, še dolgo tako zanimivo predavati kot doslej. Gospod jubilarnt o svojem proforskem in znanstvenem delovanju ni hotel v svoji skromnosti dati natančnejših podatkov, vendar pa omenjamo samo to, da je bil nad 30 let redni profesor uni-verze v Odesi, od koder je moral v vojnem času oditi v Gradec, nakar je po prevratu zasedel stolico klasične filologije na naši univerzi. Kljub visoki starosti se g. profesor še vedno ukvarja z znan-sstvenim raziskavanjem. Tako je n. pr. predlaskim dognal, da je sporno rojstno mesto pesnika Pro-perca Asiz. Iz klasičnega seminarja naše univerze je pod njegovim vodstvom izšlo že 12 diplomiranih profesorjev, nadalje 8 supletov in nekaj doktor-jev. Gospodu jubilarantu, katerega je kruta usoda ločila od gospe soproge in od g. sina, univerzitet-nega profesorja kemije v Kazanu v Rusiji, kličemo zato njegovi slušateljki in slušateljci še enkrat: Na mnoga, mnoga leta!

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Drevi imata nočno službo: Piccoli na Du-najski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

★ **»Slovenec« v Sp. Šiški.** Počenši z današnjim dnem bo »Slovenec« vsak dan ofiširan na oglaševalni deski tik živilskega trga na Celovski cesti.

★ **Umri je v nedeljo 11. decembra** v Spodnji Šiški g. Anton Molka, mestni uslužbenec v 74. letu starosti. Služboval je nad 42 let pri raznih oddelkih na mestnem magistratu v Ljubljani. Radi svojega lepega značaja je bil splošno priljubljen in spoštovan. Sodeloval je v raznih naših karitativ-nih organizacijah. Vse svoje dni je bil vnet in zelo delaven somišljenik SLS in je tudi kot tak užival velik ugled.

★ **Rezerveni častniki** se opozarjajo na dolo-čila člena 474 službenih pravil I. del, glasom ka-terih so dolžni na rojstni dan Nj. Vel. Kralja dne 17. decembra 1927 v uniformi prisostvovati cerkveni svečanosti, ki se bo vršila v stolnici sv. Ni-kolaja ob 10. Kdor nima uniforme, naj pride v civilu z znakom. Pol ure prej se člani zberejo v pisarni pododpora (Kongresni trg 1), od koder bo skupen odhod. V pisarni bo ta dan odprta knjiga

Bolečin
nimen nič
več! Seveda preje
so me nadlego-
vale razne bole-
čine, glavobol, zobobol,
neuralgija, revmatizem, sedaj pa
je vse to brez sledu izginilo.
Našel sem talisman, ter govisoko
cenim in spoštujem, to je

Aspirin-
tablete Bayer,

pristine samo v originalnih Beye-
rovih omotih z modro-belo-
rudečo varstveno znamko.

za čestitke, v katero se bo vsak, ki ne bo zadržan, podpisal. — Pododbor Ljubljana.

◎ **Problem ljubljanske smodnišnice.** Te dni so se pričela prva dela za odstranitev smodni-šnice z ljubljanskega polja in za njen prenos Nad Gorico pri Pimperku na Gorenjskem. Nekaj po-sestnikov noče tam odstopiti svojega sveta za po-stavitve nove smodnišnice in bo treba uvesti naj-brže razlastitveno postopanje. Vojno ministrstvo se ni držalo pogodbe med ljubljansko občino in vlado glede odstopitve dveh municijskih skladišč v Ljubljani in glede novih stavb Nad Gorico. Mestno občino bodo veljala nova skladišča svojih dva in pol milijona dinarjev, vojna uprava pa jih je ocenila le na 1.495.120 Din. Oni dve skladišči, ki jih vojna uprava odstopi, nista vredni niti 500 tisoč dinarjev, vojna uprava pa jih je samovoljno ocenila na celih 1.510.000 Din. Ker je ta zadeva zelo važna, zlasti, ker se tiče interesov vseh ljub-ljanskih prebivalcev in davkoplačevalcev, je po-vsem upravičena zahteva, da se drži vojna uprava točno svojočasno sklenjene pogodbe in ne gre sa-movoljno preko mere s svojim postopanjem.

◎ **Drevoredi.** Z ozirom na razne govorice, ki so deloma že prešle v časopise, da namerava mestna občina posekati glavni drevored v Tivo-liju, smo se informirali na merodajnem mestu, kjer pa so vse take in slične govorice odločno zavrnili. Mestna občina je dala posekati le stara, oslabela drevesa v parku. Ta drevesa so bila določena po strokovnjaku in so v drevoredu označena z belo liso, o čemur se lahko vsakdo prepriča.

◎ **Deset novih stanovanj.** Mestna občina preureja in preziduje sedaj v stanovanjsko poslo-pje šupo na Trnovskem pristanu št. 3, ki so jo dosedaj uporabljali čolnarji in športniki. V tej šupi bo mogoče napraviti deset novih stanovanj in se bodo mogle stranke vseliti že čez dober mesec.

◎ **Izredni občni zbor brivske zadrge.** Vče-raj popoldne se je vršil v mali sejni dvorani zbor-nice TOI izredni občni zbor brivske zadrge za ljubljansko oblast. Občni zbor je otvoril načelnik Pliverič, nakar je tajnik podal svoj referat, s katerim se je branil odbor pred očitki opozicije glede raznih nerednosti v poslovanju zadrge. V imenu opozicije je iznesel ponovno te očitke go-spod Dorčec. Nato je bil sprejet predlog, da se oživi vajeniška šola s pomočjo primernih učiteljev. Dalje je bila sprejeta resolucija na ministrstvo za trgovino in obrt, s katero se zahteva ločitev briv-ske, frizerske in vlasuljarske obrti. Najhušja de-bata se je vršila o delovnem času in počitku. V tej zadevi so govorili Dorčec, Jurman, Kosce in drugi. Prodril je predlog, da se strogo varuje ne-deljski počitek. Pri volitvah je v celoti prodrla lista opozicije in sicer so bili izvoljeni za načel-nika g. Dorčec, za podnačelnika g. Vlaho-vič, za odbornike pa gg. Žabjek, Turk, Dintež, Kosce ml., Mežnarič in Liseč. Za namestnike so bili izvoljeni gg. Doležal, Zajc in Pavlič. Občni zbor, ki je potekel zelo burno, se je zaključil šele ob 7 zvečer.

◎ **Tatvina izložbe v Ljubljani.** V noči na 11. t. m. je bilo iz izložbenega okna trgovca Ka-rola Preloga v Židovski ulici pokradnih dva para dokolenic, 4 pare gamaš, 11 parov usnjatih rjavih rokavic, 18 parov moških nogavic, dva pletena športna telovnika temne brave, dve beli brajci in dva para otročjih nogavic. Škoda znaša 2400 Din. — Policija je tatu na sledu.

◎ **Radi brezposelnosti kradel.** V soboto je bil aretiran neki Anton Z., 35letni brezposelni de-lavec, ker je dne 2. t. m. ukradel z dvorišča nove stavbe v Jegličevi ulici ročni voziček, last trgo-vca Robasa iz Škofje Loke iz vreden 1600 Din. Vo-ziček je policija našla pri nekem mesarju v Spo-dnji Šiški, kateremu ga je Z. prodal za borih 12 Din.

◎ **Stara znanka sodišč in policije.** Avstrijske oblasti so v soboto izročile naši železniški policiji na Jesenicah neko Josipino Medvedovo, ki je ravno osedela v Lützu na Tirolskem daljšo kazen radi tatvine ter bila nato izgnana iz Avstrije. Me-dvedova je stara znanka sodišč in policije. Bila je že devetnajstkrat kaznovana radi tatvine. Za-sledujejo jo med drugim tudi deželno sodišče v

Poceni kupite krasne

damske plašče
in obleke pri
Fran Lukič, Stritarjeva 9.

Ljubljani ter okrajni sodišči v Litiji in v Prevaljah. Kot stara »firma« je bila prepeljana s slovitim zelenim policijskim vozom v tukajšnje sodniške zapore.

○ **Tovarna Jos. Reich** sprejema mehko in mikrobljeno perilo v najlepšo izvršitev

○ **Najbolj uvaževana božična darila** kupite najugodnejše v ostankih ženskega in moškega volnenega blaga za obleke in drugo po polovični ceni, samo pri A. Potokar, Vodnikov trg.

Maribor

VOLITVE V OKRAJU MARIBOR DESNI BREG.

Okrog dvajset občin je vložilo le listo SLS. V ostalih 60 občinah se je preteklo nedeljo vršila volitev. Dosedaj so znani sledeči izidi:

Studenci: Socialisti in komunisti 543 glasov in 19 odbornikov, hišni posestniki 140 glasov in 4 odbornike, hišni najemniki 73 glasov in 2 odbornika.

Skok. Gospodarska (SLS) 40 (3), oficialna SLS 34 (2), Kmetko-delavska zveza 38 (2).

Gorica. Gospodarska lista (SLS) 3 odbornike, Kmetko-delavska lista 3 odbornike, SLS 1.

Rudeči breg. SLS 39 (3), Združena lista 38 (3), Kmetko-delavska 45 (3).

Podora, I., II., IV. in V. lista (SLS) 8 odbornikov, socialisti 1.

Pekre. Združeni kmetje 61 (5), združeni delavci 29 (2).

Radvanje. Socialisti 169 (8), SLS 183 (9).

Ruše. Socialisti 9, Slovenska gospodarska lista 8 odbornikov.

Limbuš. Gospodarska (SLS) 5 odbornikov, socialisti 2.

Razvanje I. Kac 4 odbornike, II. Visočnik 2, III., IV. in V. (SLS) 3 odbornike.

Sv. Marijeta. I. gospodarska (SLS) 8 odbornikov, II. napredna 3, III. delavska 3, IV. SLS 3.

Poljskava. I. delavska —, II. napredna skupina 3 odbornike, III. SLS 6 odbornikov.

Marija Brezje. I., II. in IV. (SLS) 6 odbornikov, II. socialisti 3.

Poljčane. SLS 6 odbornikov, vsa opozicija 3 odbornike.

Lobnica. Gospodarska (SLS) 5 odbornikov, SLS 2.

Fram. Delavsko-gospodarska 1 odbornik, združena gospodarska 8 odbornikov (naša).

Slovenska Bistrica. I. (Omerzu) 57 glasov (3), II. oficialna SLS 44 glasov (3), III. Kos (SLS) 36 glasov (2), Nemci 76 glasov (4), V. Kmetko-delavska 6 glasov (0), VI. Prušnik 95 glasov (5).

Bistrica pri Rušah. SLS 30 glasov (3), socialisti 41 glasov (4).

Zgornja Lobnica. I. gospodarska 3 odbornike, II. gospodarska (SLS) 4 odbornike.

Pretoš. Kmetka zveza (SLS) 2 odbornika, II. delavska (SLS) 0, III. socialisti 2, Slovenska KZ 2, oficialna SLS 1 odbornika.

Sv. Miklavž. SLS 58 glasov (4), komunisti 36 glasov (3).

Bistrica pri Limbušu. Kmetko-obrtna lista 0, SLS 2 odbornika, SLS (II. lista) 2 odbornika, socialisti 3 odbornike.

Zgornje Hoče. Kmetko-delavska 2 odbornika, Neodvisna delavska 2, oficialna SLS 5 odbornikov.

Dogoše. I. (SLS) 3 odbornike, II. (SLS) 3 odbornike, III. socialisti 1 odbornika.

Hirnice. I. Kolman (SLS) 7 odbornikov, delavska 0, SLS II. lista 2 odbornika.

Jerkovec. Gospodarska SLS 4 odbornike, socialisti 3 odbornike.

Rogozna. Kmetko-delavska lista 4 odbornike, SLS 3 odbornike.

Spodnja Poljskava. SLS 6 odbornikov, socialisti 5 odbornikov, združeni kmetje 6 odbornikov.

Crešnjec. SLS 4 odbornike, opozicija 3 odbornike, SLS druga lista 2 odbornika.

□ **Dijaški dan** dne 8. decembra je prav lepo uspel. Mladina se je v tako velikem številu kot še nikoli zbrala v Alojzijevi cerkvi že na predvečer, kjer je skupno z bogoslovci prisostvovala govoru prof. Rezmana in petim litanijam. Drugi dan na vse zgodaj smo zopet videli korakati troje dijakov in

dijakinj. Pri skupni sv. maši, med katero je krasno prepeval bogoslovski moški zbor same izbrane novije skladbe, in pri skupnem sv. obhajilu je mladina pokazala, da si je v svesti, da mora začeti vsako delo z Bogom. Ob pogledu na mlade vrste, ki so pristopale k Viru vse Lepote, si je moral pač vsakdo misliti, da, dokler imamo tako mladino, se nam ni treba bati ničesar... Ob 10 zborovanje! Dijaštvo je pokazalo svoje idejno hotenje. Pečat zborovanju pa je dal g. prof. dr. Iv. Dornik s svojim govorom. Krasno je uspela popoldanska telovadna akademija, ki se je udeležil ves stolni kapitel z g. proštom Matekom na čelu, ter g. župan dr. Leskovar in še mnogo drugega občinstva, ki simpatizira z našo mladino. Petje, proste vaje, bradlja, drog. Najkrasnejše so bile simbolične vaje. Akademija je pokazala, da se mariborsko katoliško dijaštvo zaveda svojega poslanstva in da stremi za plemenitim udejstvovanjem, 8. december je bil lep dan!

□ **Okrajni volivni shod SLS za 4. okraj** (Koroško predmestje) se vrši v sredo 14. decembra ob 7 zvečer v gostilni »Pri zlategu levu« (g. Leben) na Vodnikovem trgu 4.

□ **Župan in predsednik** oblastnega odbora g. dr. Josip Leskovar je odpotoval v Belgrad v zadevah oblastne samouprave.

□ **Volivni shod obrtnikov** je pri udeležbi do 50 ljudi minil brez vsakega vpliva in zanimivosti. Edini, ki je napadel SLS, češ, da je zidanje stanovanjskih hiš luksus, da je avtopromet luksus, je bil g. Lipovšek. Na vse njegove napade mu povemo le to: Mariborčani, katerih se je v enem mesecu prevozilo 120.000 po avtoprometni zvezli, sami dokazujejo, da ta vpeljava ni nikak luksus.

□ **Smrtna kosa.** Umrl je v Mariboru v starosti 56 let Jakob Stare, ki je bil svoj čas solastnik kavarne Evropa. Doma je bil iz Širja pri Sežani in je živel zadnja leta kot zasebnik. Pokopan bo danes ob 2 popoldne. — Umrla je 73 letna Alojzija Juvančič, vdova po višjem sodnem svetniku in se bo vršil pogreb danes ob 3 popoldne. — Za vedno je zatisnil oči 67 letni sprevidnik državnih železnic Anton Zgonc, ki bo pokopan danes ob 4 popoldne. — Jetika je končala življenje komaj 15 letni Štefaniji Vuga.

Celje

OBČINSKE VOLITVE V CELJSKO-VRANSKEM OKRAJU.

V nedeljo 11. decembra so se vršile v 13 občinah celjsko-vranskega okraja volitve v občinske odbore. S tem imajo razven dveh vse občine tega okraja nove občinske odbore. (V Zalcu se letos volitve ne vrše, ker sedanjemu odboru še ni potekla poslovna doba. V Prekopi imajo gerenta, ki pa, ne vemo iz kakšnega vzroka, volitev doslej še ni razpisal.) Naši volivci so bili v posameznih občinah izpostavljeni koncentričnim napadom združene Radič-Pucelj-Zerjav-policijske demokracije. Naša stranka je v vseh občinah nastopila pod svojim poštenim imenom, pred objektivno sodbo ljudstva pa so se nasprotniki skrili za razna izmišljena imena, s katerimi so res tu pa tam privabili manj informirane in naivne volivce. V celoti pa se je tudi pri teh volitvah izkazala preizkušena borbenost in vztrajnost naših krajevnih organizacij, za kar jim gre vsa čast. V naslednjem podajamo rezultate iz posameznih občin:

Sv. Jurij ob Taborni. I. SLS z dosedanjim županom g. Alojzijem Lesjakom na čelu je dobila 166 glasov in 8 odbornikov. II. Demokratsko-radičevska bratovščina okoli g. Plavšaka je nalovila 202 glasova in ji pripade 9 odborniških mest. — G. Plavšak ima nezaluzeno število glasov zahvaliti izključno le okolnosti, da se mu je vsled prakse okrajnega glavarstva, o čemer smo že govorili, posrečilo doseči razveljavljenje obrtno-delavske liste g. Antona Catra, s katero si ni upal v odkriti boj. Steer je pa to zadnja Plavšakova zmaga pri Svetem Jurju.

Teharje. I. SLS—Delavska zveza 98 glasov in 6 odbornikov. — II. SLS—Kmetka zveza 101 glas in 7 odbornikov. — III. Socialna kmetko-delavska lista 119 glasov in 8 odbornikov. — IV. Obrtna zveza (deloma SLS) 57 glasov in 4 odbornike. —

Sv. Lovrenc pod Prožnim: I. SLS 120 glasov in 10 odbornikov. II. in III. Neodvisna kmetko-

delavska zveza in Socialistična kmetka delavska zveza sta bili vezani in sta spravili skupaj komaj 80 glasov in dobe 7 odborniških mest.

Kalohje. I. Gospodarska lista (SLS) 69 glasov in 5 odbornikov. — II. Združena gospodarska lista 8 glasov in — odbornikov. — III. SLS pod vodstvom g. Erjavca 52 glasov in 4 odbornike. — IV. Slovenska kmetka stranka (radičevci in demokrati pod vodstvom g. Pintarja) 90 glasov in 7 odbornikov. — V. SLS pod vodstvom g. Šusterja 12 glasov in 1 odbornika.

Sv. Peter v Savinjski dolini: I. SLS pod vodstvom dosedanjega prižubljene župana g. Novaka 197 glasov in 11 odbornikov. — II. Združena gospodarska stranka 105 glasov in 6 odbornikov.

Marija Reka. Vložena je bila samo lista SLS, ki dobi tako vseh 7 odbornikov.

Skofja vas: I. Gospodarska lista dosedanjega radičevsko-demokratskega župana 136 glasov in 5 odbornikov. — II. SLS 220 glasov in 8 odbornikov. — III. Stranka združenih kmetov in delavcev 320 glasov in 12 odbornikov. — Na socialističnem uspehu imajo glavno zaslug lokalne razmere, pa tudi čuden način agitacije socialistov.

Braslovče. I. SLS 137 glasov in 6 odbornikov. — II. Neodvisna gospodarska lista 379 glasov in 17 odbornikov. — III. Nestranskarška kmetko-delavska zveza g. Alojzija Kronovškega 51 glasov in 2 odbornika.

Dramlje. I. Gospodarska stranka 72 glasov in 4 odbornike. — II. Stranka malih posestnikov in delavcev 77 glasov in 5 odbornikov. — III. SLS 140 glasov in 8 odbornikov.

Gomilsko. I. Kmetko-delavsko-obrtniška lista trnavskih patrijotov 79 glasov in 4 odbornike. — II. SLS 45 glasov in 3 odbornike. — III. Samostojna obrtna stranka 38 glasov in 2 odbornika. — II. in III. sta bili vezani.

Petrovče. Tukaj so doslej vladali samostojneži in so upali na sigurno zmago. Neustrašeno in vztrajno delo naših mož in fantov pa je v nedeljo vrnilo Petrovčam čast in jih vvrstilo med resnično napredne občine, ki jim vladajo župani iz vrst SLS. Posamezne liste so dobile: I. SLS z mladimi in delavnimi g. Stankom Jelovšekom na čelu 236 glasov in 14 odbornikov. — II. »Gospodarska skupina« dosedanjega župana se je izkazala res le kot skupina z 136 glasovi in 8 odborniki. — Lista združenih socialističnih delavcev in kmetov 52 glasov in 3 odbornike.

Gotovlje. I. Združena gospodarska stranka 72 glasov in 5 odbornikov. — II. Neodvisna stranka 54 glasov in 4 odbornike. — Obe listi sta čisto lokalnega značaja brez izrazite politične barve.

Velika Piročica. I. SLS pod vodstvom oblastnega poslanca g. Davorina Kranjca 186 glasov in 12 odbornikov. II. Kmetka zveza (SLS) dosedanjega župana g. Teržana 52 glasov in 4 odbornike. — III. Pristaši kmetke sloge (tudi SLS) s posestnikom g. Josipom Jelenom na čelu 116 glasov in 8 odbornikov.

Dopisi

Kočevje. V soboto ob 8 se je vršila prva javna akademija kočevskih kongreganistov v dvorani hotela »Trste«. Vodja kongregacije g. prof. Maks Stanonik je v izbranih besedah očrtal velik pomen diji, kongregacij narkar je prvošolce A. Tomše v splošno zadovoljstvo deklamiral M. Elizabete: Slovenski rod, tvoj dan je vstal. Igra »Užitekarije« je bila dobro naštudirana. Vsi igralci so pripomogli, da je vzporeditev izpadla v splošno priznanje.

Knjige in revije

Tolmenci. Zgodovinski roman. Spisal dr. Ivan Pregelj. Komisijska zaloga Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani. Broš. 30 Din.

Sporti

Odbor SK Ilirije opozarja članstvo kluba na današnje veliko skioptično predavanje alpinista Karola Koranek Limensteinja, ki ga priredi prijateljski Turistovski klub »Skala« ob 20. uri v veliki dvorani hotela »Union«, ter poziva k čim večji udeležbi. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

S. K. Jadran. Danes ob 20. uri seja upravnega odbora v restavraciji »Pod skalco«, Mestni trg.

Mariborska porota.

Maribor, 12. decembra.

UBOJ V AVSTRIJI.

Danes se je vršila porotna razprava proti Petru Tarkusu iz Limbuša pri Mariboru, ki je obtožen uboja in lahke telesne poškodbe. Dne 6. avgusta je v Unterrakitschu v Avstriji v prepiru zabode iz nožem dva svoja nasprotnika.

Tarkuš je služil v poletju 1927 v Unterrakitschu za hlapca pri Francu Hochstaeterju. Bil je med tamšnjimi fanti poznan kot nasilen človek. Zvečer dne 6. avgusta t. l. je pohajkoval obtoženec z več drugimi hlapci po vasi. Srečali so drugo skupino fantov, med katerimi sta se nahajala tudi mizarski vajenec Karol Bohl in hlapec Franc Pölzl. Ko sta obe skupini trčili skupaj, je prišel Tarkus Bohla izzivati. Ta se za to ni zmenil ter je nadaljeval mirno svojo pot. Kasneje so se fantje zopet srečali in Tarkus je zopet prišel z izzivanjem. Na to je stopil Bohl k njemu ter ga pozval naj umolkne. Tarkus se je prišel z njim nato pripraviti, hipoma pa je izvelkel iz žepa odprti žepni nož, katerega je imel že dalje časa pripravljenega ter sunil Bohla v prsi. Zabodeni Bohl se je zgrudil na tla, obdolženec pa je pokleknil na prsi ležečega. Franc Pölzl je priskočil ter skušal pomagati Bohlu, toda Tarkus mu je zasadił nož v nogo ter mu zadal precej težko rano. Bohl je čez par dni vsled izkrvavitve umrl. Tarkus pa je po zločinu pobegnil v našo državo, na podlagi tiralice avstrijskih oblasti pa je bil kmalu aretiran na svojem domu v Limbušu.

Na podlagi pravdoreka porotnikov je bil Peter Tarkuš obsojen na 2 in pol leta težke ječe.

DVA ROPARJA.

Josip Kajšler in Josip Vezonik, oba brezposelna delavca iz Limbuša, sta obtožena roparskega napada na upokojenega železničarja Antona Tajnskega. V noči od 5. na 6. novembra sta ga spremljala domov iz Kamnice, kjer jim je plačal v gostilni pijačo. Ko so dospeli v Kamniški jarek, sta nenadoma planila po njemu, ga davila in suvala po tleh in mu končno odvzela denarnico in uro. Po ropu sta se podala v Maribor, kjer sta še istega večera zapravila ves denar. Od udarcev in davljenja omamljeni Tajnske je po noči prispel zopet k zavesti in se podal v Kamnico, kjer je prijavil orožnikom, da sta ga dva neznanca oropala. Oba sta bila nato že naslednjega dne pod ključem. Oba priznavata rop, toda krivdo valita drug na drugega.

Josip Kaisler in Josip Vezonik sta bila obsojena vsak na 3 leta težke ječe, dasi znaša oropana vsota samo 400 Din.

TAT PRED POROTO.

Franc Kranjc iz Velike Varnice pri Ptujtu sedi na obtožni klopi radi številnih tatvin, katere je izvršil letos v najrazličnejših krajih Štajerske. Kranjc je bil svoj čas premožen posestnik, toda svoje premoženje je kmalu zapravil z lahkomišelnim življenjem in tožarenjem. Nato se je lotil nepoštenega načina življenja. Prišel je kar na veliko klasti in obtožnica mu očita kar 10 velikih goljufij in tatvin in skupna vsota, za katero je svoje žrtve opeharil, znaša 20.731 Din. Kako zvito je obdolženec izvrševal svoje delo, dokazuje sledeči slučaj: V začetku februarja tega leta je dvignil pri Predmestnem društvu v Ptujtu na ime posestnika Jožefa Vindiša 2500 Din ter se dal vknjižiti na Vindišovo posestvo. Da je denar lahko dvignil, se je sporazumel s Terezijo Feguš, prišel skupaj z njo po denar in oba sta se podpisala na Jožef in Amalija Vindiš. Ko sta pa še drugič poskušala dvigniti zopet na Vindiševo ime 1000 Din, nista imele sreče. Sodni sluga je Sranca spoznal, obvestil hitro varnostne organe, katerim se je posrečilo Fegušovo prijeto, Kranjc pa je srečno odnesel pete. K adel je nato po raznih krajih. Večjo tatvino je izvršil v Dežni, kjer je 10. avgusta t. l. ukradel posestniku Antonu Vinku izpod zglavnika 15.380 Din. Z ukradenim denarjem je živel vedno kavalirsko, kodil je v toplice ter si privoščil prav gosposko življenje. Letos v jeseni je prišel v Maribor, kjer je več dni popival po raznih gostilnah. Naposled ga je policija izsledila in zaprla. Svoje grehe le deloma priznava, večje tatvine krčevito taji.

Franc Kranjc je pri razpravi vse skesano priznal in je bil obsojen na 4 in pol leta težke ječe.

„Vse potrebno — dobimo z neba“.

pravimo šaljivo človeku, ki ga na potu iznenadi dež. V takih slučajih nosijo previdni ljudje v žepu telovnika ali v ročni torbici vse, kar nam je potrebno, da se obvarujemo nahrena. To je pločevinasta skatljica »TORMANA«. — »TORMAN« takoj odstrani vse neprijetnosti nahrena, nosnici se oslobodita, glavobol in izločevanje sluznice preneha. »TORMAN« se dobiva po 10 Din v lekarnah in drogerijah.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Torek, 13. decembra: MEDEA Red A. Sreda, 14. decembra: BOLJŠI GOSPOD. Red D. Četrtek, 15. decembra: IDEALNI SOPROG. Red C. Petek, 16. decembra: Zaprt. Sobota, 17. decembra ob 15. uri: MEDEA, Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Torek, 13. decembra: Zaprt. Sreda, 14. decembra: CAVALLERIA RUSTICANA — GLUMACI. Gostovanje ge. Fanette Hermsdorf-Billinove. Red B. Četrtek, 15. decembra: BAJADERA. Red A. Petek, 16. decembra: Zaprt. Sobota, 17. decembra: MILOSEVA ZENITEV. C. Nedelja, 18. decembra ob 15. uri: BAJADERA. Na korist Združenja gledaliških igralcev.

Sprememba opernega repertoarja. Vsled nepredvidenih zaprek se mora današnja predstava »Glumacev« in Cavallerie rusticane premestiti na jutrišnji večer. Abonma in zasedba nespremenjena ter velja red B. Danes ostane opera zaprta. V četrtek dne 15. t. m. se izvaja opereta »Bajaderac« za red A.

Mariborsko gledališče

Torek, 13. decembra ob 20. uri: MADAME BUTTERFLY. Ab. A. Kuponi. Sreda, 14. decembra: Zaprt. Četrtek, 15. decembra ob 20. uri: TAKRAT V STARIH CASIH. Ab. D. Premijera. Petek, 16. decembra ob 20. uri: KAR HOČETE. Ab. B. Priviž. Slavnostna predstava.

Glasba

Na simfoničnem koncertu, ki se vrši v petek dne 16. t. m. v Unionski dvorani, se izvaja kot 3. sporedna točka Debussyjeva suita Childrens corner (Otroški kot). S to skladbo polno humorja in ironije skuša Debussy podati diskretno veselo razpoloženost deklice, ki jo čuva nekoliko strogo oko vzgojiteljice. Suita ima 6 delov in sicer: 1. Dr. Gradus ad Parnassum. Je ljubka vizija otroka pri klavirjuu in hudomušna slika njegove nedolžne, a obupne borbe proti Clementijevim vajam. 2. Jimbo's Lullaby (Slonova zazibalka). Svojemu slonu iz klobočevine poje otrok nežne in mične zgodbe, da ga uspa. 3. slika je ljubka serenada punčki. 4. The snow is dancing (Snežinke plešajo). V gorki sobi skozi zaprta okna sledijo oči z melanholičnim veseljem brezbriznemu naletavanju snežink. 5. The little Shepherd nam predstavlja ljubkega pastirčka naivne čredice, ki je pravkar prišel iz svoje skatle in diši še nekoliko po sveži barvi in smoli. 6. Goliwog's cake-walk, to je mahodranje in smešno guganje pajaca, toda skozi otroški smeh je čutilo globoko neznost. Tako je vsebina interesantne Debussyjeve suite, ki je v prvi vrsti bila napisana leta 1908. kot klavirska skladba. Za orkester jo je priredil A. Caplet. Delo dirigira skladatelj L. M. Škerjanc. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Prireditve in društvene vesti

Ljubljana.

Kat. akad. starejšinstvo ima v sredo 14. dec. ob 8 redni sešestanek v dvorani Akademskega doma s predavanjem dr. Čampe o političnem tisku v Nemčiji.

Seja Cecilijinega društva je v četrtek dne 15. dec. ob petih popoldne v škofjski pisarni.

Veliko skioptično predavanje, ki ga priredi TK »Skala« danes ob 8 zvečer v veliki dvorani ho-

tela Union, bo spremljalo 140 najkrasnejših diapozitivov, posnetih na ledenikih Bernskih Alp (Svica). Cenj. občinstvo opozarjamo na to prireditve, ki obeta vsem turistom in ljubiteljem narave najlepši užitek. Natančni podatki so razvidni iz letakov. Predprodaja vstopnic se vrši v Matični knjigarni.

Poselska zveza priredi dne 18. decembra zvečer ob osmih v Rokodelskem domu božičnico s srečolovom. Dekleta pridite v velikem številu k tej prireditvi. Na sporedu je tudi lep božični govor, božično petje itd. Srečolov bo tak, da bo vsaka številka nekaj zadela.

Maribor.

Studenci pri Mariboru. V nedeljo dne 18. decembra priredi Kat. društvo v Studencih v dvorani gostilne Gačnik v Studencih (nasproti delavnice drž. železnice) božičnico, združeno z obdarovanjem revnih otrok ter z gledališko predstavo »Mojsira Križnika božični večer«. Začetek ob štirih popoldne.

Omladinska prireditve. Kat. Omladina priredi v sredo dne 14. decembra ob 7 zvečer v društveni dvorani, Cvetlična ulica 28, krasno igro »Pri kapelici Matere božje«. Igra je polna resnih in šaljivih prizorov ter popolnoma verskovzgojno pisana. Med odmori igra godba na lok.

Kat. starejšinstvo v Mariboru ima danes v torek ob 8 v kolodvorski restavraciji svoj reden sešestanek. Na razgovoru: »Naše časopisje«.

Mladeniška Marijina družba frančiškanske župnije v Mariboru priredi danes popoldne ob pol petih v dvorani Zdravne gospodarske banke igrokaz »Križarji v petih dejanjih. Med odmori godba. Vstopnina: Sedeži po 10, 8, 6 Din; stojišča po 3 Din, za dijak 2 Din.

Celje.

Krekoveci vzprijorijo prihodnjo nedeljo dne 18. decembra ob pol štirih popoldne Kneiselovo narodno igro s petjem v petih dejanjih »Godčev-

ska pesem«. Pevsko točko spremlja orkester železničarjev. — V Slomškovem domu vzprijorijo učence šolskih sester v nedeljo dne 18. dec. ob 15. Pavla Golie božično povest v štirih slikah »Petrčkove poslednje sanje«. — V nedeljo dne 18. decembra ob treh popoldne priredi deška okoliška šola božičnico z obdarovanjem revnih otrok.

Pevska zveza

Da nam ne bo treba vsak dan sproti odgovorjati na številna vprašanja, ki prihajajo na našo upravo, sporočamo tem potom, da bomo prihodnji teden razposlali Vodopivčevi spevoigri »Snaubač« in »Rožmarine« na vsa naša društva, katera jih še niso prejela. Pesnitvi sta tako lahki, da ju zmore slehern naš zbor, obenem pa tako ljubki, da je uspeh zagotovljen vsakemu našemu odru. Ker je tisk skromen, smo tudi ceno nastavili skrajno skromno in da vam prihranimo mučno prepisovanje, pošljemo na vsako društvo po več izvodov, da takoj lahko prične s študiranjem. Za Silvestrovo in predpust vam kaj boljšega ne moremo nuditi. Prosimo pa, da nam po priloženi položnici denar takoj nakazete. Če bi kako društvo v resnici ne moglo spevoigri proizvesti, naj nam poslane izrode takoj vrne.

Darovi

Podporno društvo slepih v Ljubljani. Wollova ul. 12. so darovali: Dr. Milan Perko, Moste, mesto svetla blagopok. gospej Lujzi Leustek 200 Din, cvelja družba pri »Korelnu« v Planini pri Sevnici 44 Din, Viktor Zelenc, Vrhnika, mesto cvelja na grob pok. prijatelju Franc Ravhkarju v Boh. Bistrici 100 Din, Sare Hedvika 200 Din, Furlan Franja, Novo mesto, 100 Din, Kopal G., Vrhnika, 150 Din, vse mesto venca na grob pok. g. Gabrijelu Jelovšku na Vrhniki. Vsem plemenitim darovalcem izreka najiskrenejšo zahvalo — odbor.

Verska in kulturna postojanka Jugoslovanstva v Indiji.

V ponedeljek zvečer (12. decembra) ju je odpeljal vlak proti Marseilleu. Koga? Naša nova jugoslovanska misijonarja. V Indijo gresta, v Bengalijo, da se borita proti temi in oznanjata njim, ki čepa v temi in smrtni senci, Luč, ki je vzšla pred 1927 leti v Betlehemu. Člana jugoslovanske provincije Družbe Jezusove sta, tiste Družbe, v katere zgodovini se tako lepo blesti ime »Indija«. Rubini mučeniške krvi obdajajo to ime, krase ga biseri nadčloveških žrtev in naporov, krona trdo zasluženih uspehov ga venča.

Delo očetov in bratov.

Prava ledina je bila Indija, komaj ob robu malo prekopana in zasejana s semenom besede božje, ko je prišel tja leta 1542 sv. Frančišek Ksaverij, bivši profesor pariške Sorbone, največji misijonar nove dobe, s srečo Pavla iz Tarza. Zagrabil je plug in potegnil brazdo preko Molukov tja do Japonskega. Upehan je obstal veliki sin sv. Ignacija Lojolskega pred vratmi Kitajskega, na otoku Sancianu, kjer je izdihnil v samotni koči (1552) svojo sveto, veliko dušo. Njegovo ime je postal program, njegov zgled svetla luč pri delu za Kristusa vsem misijonarjem do današnjega dne. Protestantki misijonarji nosijo v svojih priročnikih opis njegovega življenja in odlomke iz njegovih pism. Ako pomeni Ksaverij toliko njim, kaj naj potem pomeni katoličanom, kaj šele jezuitom, njegovim bratom!

Pisma apostola Indije akademski mladini tedanjih vsučilišč so vžigala. Predavavnice so se vraznile, trumoma so vstopali najboljši in najna-

P. Pavel Mesarič.

darjeneši visokošolci in celo profesorji v Družbo Jezusovo in vsem je gorela samo ena želja v srcu: v Indijo, za Ksaverijem! In tako se je zgodilo, da sta bili že leta 1619 v Indiji dve provinciji jezuitskega reda: goaneška provincija s 15 kolegiji, oziroma rezidencijami in 280 člani, in malabarška provincija s 14 hišami in 150 misijonarji. Težko je bilo delo. S krvjo in znojem so morali namakati zemljo, preden je vzklilo seme božje besede. Meč in strup in neusmiljena tropska vročina so morili misijonarje. Že 1549 je padel prebuden od sulic na ribiški obali v južni Indiji prvi mučenec Družbe Jezusove Anton Criminali. Ni ostal sam ožarjen s sijajem mučeništva! Mnogo misijonarjev in na tisoče kristjanov je prešlo enako odklovanje. Ivanu de Britto in Rudolfu Aquavivi s tovariši je sv. Cerkev slovesno priznala mučeniško smrt za Gospoda, ko jih je prištel blaženim. Nobena žrtev ni bila misijonarjem pretežka, kadar je šlo za duše. Nekateri so postali indijski spokorniki, sanjasi, samo da morejo priti v stik z najvišjo kasto, z bramini. Ustvarili so krščansko literaturo v sanskritskem jeziku, ki še danes vzbuja občudovanje učenjakov. Imena mož, kakor so bili Nobili, Beschi, Britto itd. se bodo vedno spominjala med največjimi misijonarji vseh časov. Misijonarji so oznanjali Kristusa na dvoru atarskega mogula in indijskih domačih vladarjev, pa tudi med najubožnejšimi in preziranimi parijami. Nebo je blagoslavljal njihovo delo, velike žrtve so rodile bogat sad. Toda prišli so viharji, ki so uničili velik del žetve. Najhujši udarec za indijske misijone, kakor tudi za misijone sploh, je bila ukinitve Družbe Jezusove (1773). S krvavečim srcem so zapuščali jezuitski misijonarji obširne poljane, kjer se je zlatila zrela žetev. Na surov način so jih deportirali Portugalci. Tudi to žrtev so darovali za svoje ljube misijone.

In ne zaman! Komaj je Pij VII. leta 1814 vzpostavil jezuite, ste večje veslače Petrove ladje, že so se njihove misli obračale proti deželi tako velike misijonarje preteklosti. Četa za četo navdušenih misijonarjev je zapuščala Evropo in hitela reševati in nadaljevati delo očetov. Začetkom leta 1927 je bilo v Indiji in na Ceylonu v osmih misijonskih ozemljih 837 jezuitskih misijonarjev iz 8 raznih provincij Evrope in Amerike. Odlično je njihovo delo na znanstvenem in šolskem polju. Vse katoliške univerze v Indiji (Bombay, Calcutta, Madras, Mangalore, Trichinopoly), eno veliko in štiri mala semenišča so v njihovih rokah. Poleg tega

imajo 20 srednjih šol in 26 obrtnih šol. Ljudskih šol niti ne omenimo. Krasno delajo na karitativnem polju: 4 velike kolonije gobavcev, 18 bolnišnic, 51 lekarn, 45 sirotišnic upravljajo jezuitski misijonarji. Sedem tiskaren tiska knjige in časopise v raznih jezikih. Kdo bo pa prečel vse podrobno delo po misijonskih postajah in vaseh? Misijonsko polje je velikansko, preko 100 milijonov mohamedancev in poganov prebiva na njem. Ni čudno, ako so mi-

— Anton Vizjak —

sijonarji preobloženi z delom. Tropska mrzlica in vročina jim vrhu tega pije sile. Vsako leto pokrijejo sveži grobovi mnogo borec. Ali duh sv. Frančiška Ksaverija živi dalje. Novi bojevniki se vsako leto izkrcujejo na žgočih indijskih obalah, da se po zgledu velikih očetov in bratov vržejo v boj za duše, v boj za kraljestvo Kristusovo v Indiji.

Za Ksaverijem!

»Nedavno se je izrazil sv. oče enemu svojih zastopnikov: Stojimo pred ogromnim delom, ki ga zahteva naš čas. Za milijardo nevernikov gre. Stojimo vse, kar je v naši moči, in potem glejmo z zaupanjem v božjo Previdnost!« (Glasnik presv. Sreča Jezusovega 1928, št. 1, str. 5.) Sedanjí sv. oče ne pusti nobene priložnosti, da ne bi vzpodbujal krščanski svet na apostolsko delo za misijone. »Ko večkrat mislimo na milijardo poganov, naš duh ne najde miru (AAS. XVIII, 67), kliče vesoljnemu svetu. Katoliške dežele sveta se probujajo v misijonskem delu, izobraženci in katoliška akademika mladina iščejo smernice svojega udejstvovanja na misijonskem področju. Misijonarji iz Indije poročajo, da bo 300 milijonski indijski narod v kakih sto letih izgubljen za Kristusa, ker ga bo prekvasila poveneljena modernega brezverstva, če ne bo hitre in izdatne pomoči.

Zato se ne bomo čudili, če se je odločila tudi jugoslovanska provincija Družbe Jezusove, da prikači preobloženim in težko preizkušanim misijonarjem na pomoč. In ker so indijski misijoni danes poleg kitajskih najvažnejši, je obrnila svoj pogled na indijske misijonske poljane. Jugoslovanska jezuitska provincija je sicer za enkrat najmanjša med 39 drugimi provincijami reda — saj obstoji šele od vojne sem — a kljub temu je sklenila, da hoče pošiljati svoje izbrane člane v daljne misijone. Kakor v vseh provincijah reda, tako naj živi tudi v njej duh sv. Frančiška Ksaverija dalje. (Red Družbe Jezusove šteje danes nad 20.000 članov, vsak deveti jezuit je v poganskih misijonih in vsak šesti je misijonar v misijonskih krajih v širšem pomenu.) Težke so to žrtve za mlado provincijo, a Bog bo izpolnil vrzeli, saj se v velikodušnosti ne da prekositi. Pred dvema leti sta odšla v vročo Indijo p. Pavel Mesarič in Mg. Anton Vizjak. P. Mesarič že deluje kot misijonar v

Mg. Joško Vizjak.

bengalski pokrajini Hamirpur, Mg. Anton Vizjak pa se pripravlja na skorajšnje misijonsko delovanje v jezuitskem zavodu v Kurseongu na Himalaji (približno 1800 metrov visoko). V nekaj mesecih bo posvečen za duhovnika. Sedaj sta odšla za njima zopet dva: Mg. Joško Vizjak in en brat-lajik. Mg. Joško Vizjak, brat Antona Vizjaka, pojde prav tako v Kurseong, da se usposobi za misijonsko delo in se pridruži potrebnim jezikom, brat laik pa ostane začasno v Kalkutti, kjer najde potrebno misijonsko izobrazbo. Tako bomo imeli sedaj štiri naše misijonarje v vroči Bengaliji in za njimi poj-

dejo še drugi, še mnogi, če Gospod Bog blagoslovi misijonski naraščaj.

Za Ksaverijem! — govore naši misijonarji z močnim zgledom. Iz dežele Ksaverija, z obronkov Himalaje plavajo njih pogledi preko Nepala, Kašmira in Afganistana, preko Perzije, Turčije in Bolgarije — do domovine in prosijo duš, ki bi molile in se žrtvovale za misijone v Indiji.

Jugoslovanski misijon v Indiji.

»S sneženih vrhuncem visoke Himalaje se odpira veličasten pogled na ogromne in solnčne poljane bengalske, ki jih namaka sveta, 2500 km dolga reka Ganges. Bujno, bogato rastlinstvo v svojem očarljivem vzhodnem sijaju napravlja iz te pokrajine eno najlepših na svetu. Toda, ko se oko naslaja ob teh divnih krasotah prirode, se napolnjuje srce z žalostjo, ker širom teh prostranih krajev, pod tem modrim zvezdnatim nebom, sredi te veličastne prirode, še ni ničesar, kar bi govorilo njenim prebivalcem o Njem, ki je vse to ustvaril. Vsa okolica leži v temi poganstva. Mesto cerkva se dvigajo poganske pagode, mesto tabernakljev se košatijo gnusni maliki, številne mošeje, budistični templji, nad katerimi vihrajo zastave s poganskimi molitvami.« Tako opisuje neki belgijski misijonar bengalski misijon koncem preteklega stoletja. Na to polje je poklicala Previdnost slovenske in hrvatske jezuite, da tu razvijejo svoje misijonsko delo, zankrat še v zvezi z belgijskimi sobratmi; pozneje, ko bo jugoslovanskih misijonarjev več, dobe na tem ozemlju lastno jugoslovansko misijonsko pokrajino. Bengalija bo odsejaj zemlja, ki bo kakor silni magnet privlačevala srca naših idealnih mladencev, ki žele darovati svoje sile božjemu Odršeniku, to bo zemlja, kamor bodo hitele naše molitve, zemlja, ki bo pred svetom pričala o jugoslovanskem misijonskem delu. Četudi smo Slovenci imeli dosedaj že več misijonarjev v Afriki, Aziji in Ameriki, vendar nismo še pokazali sistematično urejenega misijonskega dela, ki bi nekako koncentriral naše misijonske sile. Naša postojanka v Indiji je temelj prvemu sistematičnemu misijonskemu delu v zunanjih misijonih.

Oglejmo si bližje naše misijonsko ozemlje. Nekako 160 km severozahodno od glavnega mesta Bengalije, Kalkutte, se prične pokrajina Čota Nagpur, ki šteje 28 milijonov prebivalcev, a samo krog 200.000 kristjanov. Tu so ustanovili leta 1869 belgijski jezuiti prvo misijonsko postajo. Delo je bilo v začetku silno težko, dokler ni Previdnost poslala semkaj p. Lievensa. Leta 1885 je nastopil svojo misijonsko službo in jo vršil junaško in vztrajno kakor nekoč sv. Frančišek Ksaverij. Čota Nagpur spoštuje Lievensa kot svojega apostola. Samo šest let je deloval, a spreobrnil je nad 78.000 prebivalcev. Odkod tak uspeh? V njegovem misijonskem področju sicer ni bilo kast, ki so ena glavnih ovir pri širjenju evangelija v Indiji. Toda največji uspeh je dosegel Lievens s svojim velikim razumevanjem socialne bede domačinov. Bogastvo Čota Nagpura je privabilo Indijce sosednih pokrajin, da so do-

mačim prebivalcem ropali zemljo, jim nalagali visoke davke in ubogo ljudstvo vsestransko izkoriščali. Moderni Ksaverij, p. Lievens, ni mogel gledati te socialne krivice in sklenil je ljudstvu pomagati. Studiral je najprej njegov jezik, navade in zakone. Nato pa je začel s sodno razpravo boj s nekim uglednim tlačiteljem Čota Nagpura. Povsod je vladala velika napetost. Kdo bo zmagal? Zmagal je p. Lievens in postal oče vsega Čota Nagpura. Vse je hitelo k njemu v vseh težavah, postal je vsem vse, da bi jih pridobil za Kristusa. Toda ogromno misijonsko in socialno delo mu je izčrpalo življenjske moči, 37 let star se je vrnil v Evropo in umrl leta 1893 v Louvainu.

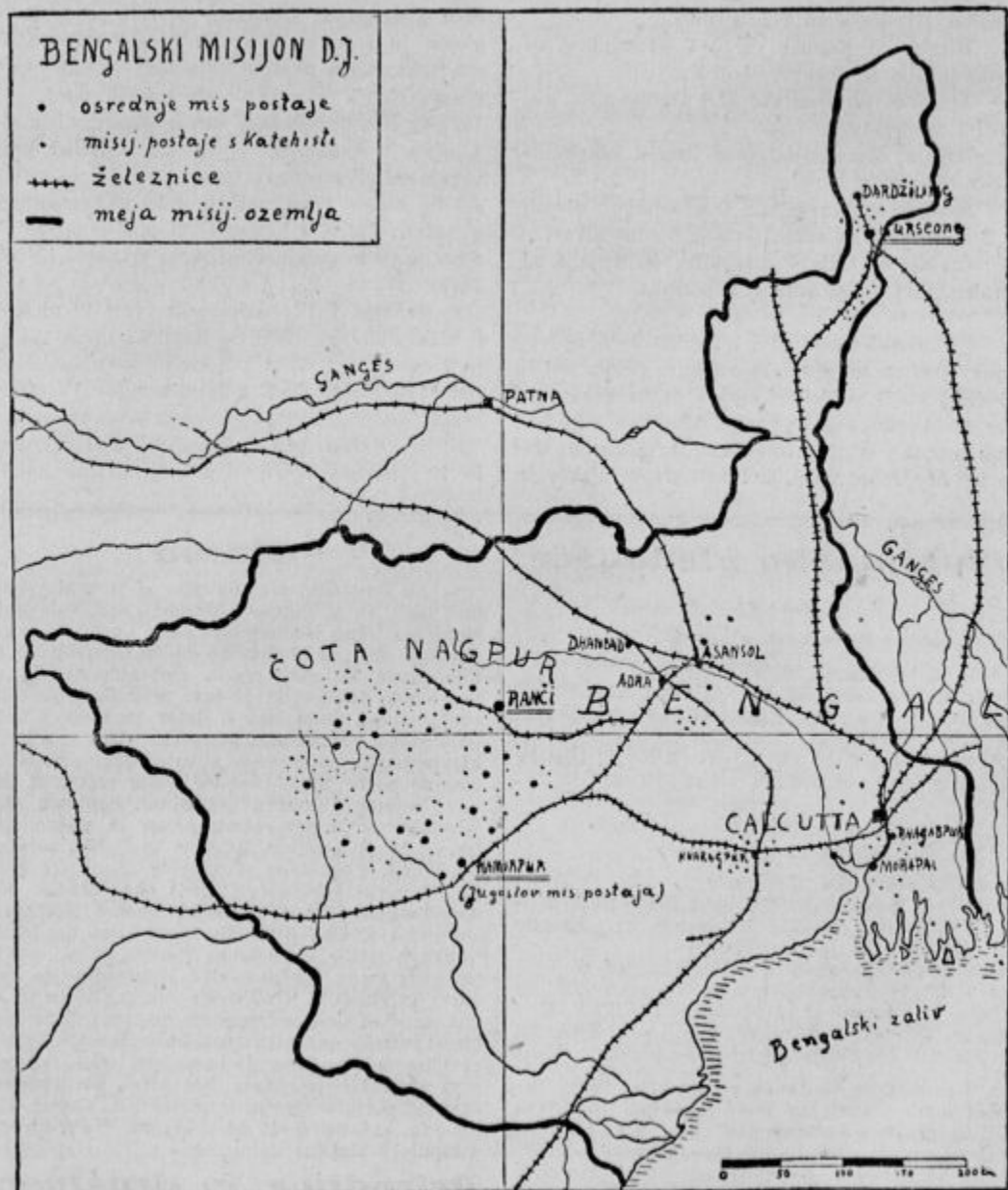
V južnem delu Čota Nagpura, blizu železnice, ki vodi iz Kalkutte v Bombay (približno 450 km zapadno od Kalkutte) sprejema jugoslovanska jezuitska provincija dediščino velikega Lievensa. Hamirpur je središče našega misijona, kjer deluje

NOVA CERKEV V HAMIRPURU.

že dve leti naš rojak p. Mesarič. Njegova cerkev, katero gradi neki brat-lajik D. J. (prej zelo ugleden arhitekt v svetu) bo kmalu gotova. Nima še zvonika, tudi notranjost je komaj toliko urejena, da more misijonar opravljati službo božjo. Posvečena je presv. Srcu Jezusovemu. Za to cerkev v Hamirpurja je naslikala gospa dr. Sajovičeva v Ljubljani lepo oltarno sliko Matere božje z Detetom Jezusom. Ob vzhodu Marijinem kleče Indijci, kakor bi hoteli klicati: pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji. Indijski kristjani zelo časte Mater božjo, zato jih bo velikodušni dar iz Ljubljane močno razveselil. Sliko bo izročil p. Mesariču naš novi misijonar, rojak Mg. Joško Vizjak, ki bo došel v Hamirpur sredi januarja.

Iz Hamirpura bodo širili jugoslovanski misijonarji Družbe Jezusove sveti evangelij po Čota Nagpurju. Naj Bog blagoslovi njihovo lepo in požrtvovalno delo! (Vsi, ki bi hoteli kaj prispevati za jugoslovanske misijone Družbe Jezusove v Indiji, naj pošiljajo prispevke na: Uprava Glasnika presv. Sreča Jezusovega, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9. — Stroški za misijon so veliki. Odhajajoča misijonarja sta rabila za pot in najnujnejše misijonske potrebe vsak krog 30.000 Din.)

Na Dvornem trgu

Vas čaka presenečenje v obliki sijajne suknje ali raglana, ki jo boste dobili za najnižjo ceno. Napotite se zato k trvdki DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA, Dvorni trg.

»No, povej mi Tonček, kaj hočeš postati, ko boš velik?«
Tonček: »Trgovca z ribami.«
»Zakaj pa to?«
»Zato, da mi ne bo treba drugače delati kot le ob petkiht«

Gospodarstvo

III. vinski sejem in razstava v Ivanjovcih.

V Mariborski oblasti se je na 14.895 ha vinogradov pridelalo vina: L. 1925. 303.685 hl, t. j. na ha ca 26 hl, L. 1926. 117.645 hl, t. j. na ha ca 8 hl, L. 1927. 135.272 hl, t. j. na ha ca 9-10 hl.

V sodnem okraju Ormož, v katerega sredini leže Ivanjovci, se je pridelalo leta 1927. na 1617 hektarov vinogradov 16.170 hl vina, kar odgovarja 10 hl na ha. To je vsekakor že lepa količina. Z namenom, da seznani vinske producente iz centra ormoškega okraja z vinskimi kupci, je Vinarska zadruga »Jeruzalemljane« r. z. z. o. z. v Ivanjovcih priredila dne 7. decembra 1927 že III. vinski sejem in razstavo vin ormoško-ljutomerskega izvora. 55 vinogradnikov je prijavilo do 1927. Vinskih vzorcev pa je bilo vposlanih 144. Vsa vina so bila pred sejmom oziroma razstavo glede kvalitete po posebni strokovni komisiji ocenjena (Kočvar, Zmave, Zupanc, Zabavnik). Sortnih vin je bilo 87, vin iz mešanih nasadov pa 57. Sortna vina so bila na razpolago: rumeni šipon laška graševina, drobna graševina, zeleni silvanec, beli burgundec, rulanec, muškati silvanec, muškati damascenec, traminec, muškatelec, modri burgundec, kabernet in portugalka. Vina iz mešanih nasadov sestojijo iz navedenih sort; v glavnem pa iz šipona. Manjši vinogradniki vin niso sortirali, ne zato, da se jim to ne bi izplačalo, nego samo zato, ker je pridelek bil tudi letos zelo skromen. Večji posestniki pa imajo večinoma sortirana vina.

Ocena vin je v splošnem izpadla ugodno. Če upoštevamo, da je komisija izločila iz sejma le en vinski vzorec zbog sumljivosti, da mu je primešana šmarnica, je to znamenje lepega napredka glede zatiranja in pobiranja samorodnic. Dosti je k temu pripomogla letos tudi pozna slana, ki je v nižinah s šmarnico temeljito obračunala.

Neocenjena so ostala vina, drugače dobra, ki pa tačas nagibajo k porjavlosti, kozličanju ali pa taka, ki niso kazala izrazitega sortnega značaja.

Razstavljalcem, katerih vina so dosegla oceno 5 oziroma 6 pri sortnih vinih in 4 pri vinih iz mešanih nasadov, se je priznalo 33 diplom.

III. vinski sejem in razstava v Ivanjovcih zopet beleži lep uspeh. Prirediteljem nam je pokazala pravo sliko stanja vinskih zalog, ki so z ozirom na dve neposredno si sledi skrajno slabi vinski letini, danes zelo majhno. Lansko leto je bilo v tem pogledu boljše, ker smo imeli leta 1925. kvantitativno dobro vinsko letino, toda zaloge iz leta 1925. so danes skoro popolnoma izrpane. Vina iz leta 1926. je tudi zelo malo. Končna slika je ta, da nam tekoče konzumno leto vina ne bo preostalo skoro nič, kajti oziraje se na letošnjo produkcijo vina in število prebivalstva mariborske oblasti, pride na osebo samo 21 l vina, dočim je konzum vina na glavo in leto pri nas v splošnem večji. K temu je še kvaliteta letošnjega vina skoro brez izjeme izborna, kar gotovo splošni konzum pospešuje. Vinogradnikom in vinskim trgovcem je priporočati, da vzlic temu položaju s cenami ne pretiravajo, da se splošni konzum ne preorijen-tira drugam, kajti ena sama bogata vinska letina bo položaj zopet popolnoma izpremenila.

I. Zabavnik.

Konkurz je razglašen o imovini Roze Kovač, neprotokolirane trgovke z mešanim blagom na Bledu I. Rok za prijavo 31. jan., prvi zbor 28. dec., ugotov. narok 18. febr.

Jub. jugoslovanska industrija ulja i boja, d. d. v Ljubljani je imela svoj izredni občni zbor dne 9. t. m. Jadranko-podunavska banka je kot glavna delničarka predlagala znižanje kapitala od 1.250.000 na 250.000 ter povišanje na 1.250.000; na to pa skupina delničarjev iz Zagreba ni pristala. Zato se to ni moglo provesti, ker ima banka manj delnic,

kolikor je potrebno za veljavno odločitev. Vendar upamo, da se bo našel način, s katerim bo mogoče to podjetje v kratkem času sanirati in še bolj razviti.

Odprava konkurza. Odpravljen je konkurz nad imovino prezadolženca Josipa Savelija, trgovca v St. Juriju ob južni železnici, ker je vsa masa razdeljena.

Občni zbor Kranjske industrijske družbe se vrši dne 30. dec. ob 14 v sejni dvorani Kred. zavoda (regulirala, volitev uprave in nadzorstva): nadalje Križevske industrijske d. d. dne 28. dec. ob 14 v prostorih Slovenske (poročilo uprave, volitev uprave in nadzorstva, prodaja premoženja in nepremičnin).

Borza

Dne 12. decembra 1927.

DENAR.

Današnji devizni promet je bil zelo živahen. Zlasti veliko je bilo povpraševanje po devizah Curih in London, ki jih je dajala Narodna banka po 10.956, 27.10; nadalje je Narodna banka kri-la potrebe v devizah Dunaj in Berlin. Privatnega blaga pa je bilo zlasti mnogo v devizi New York. Napram petku se je učvrstil New York, London in Trst, večina je Berlin ostal neizpremenjen. Curih je bil zaključen po 10.956 napram 10.955, Praga po 168.39, v petek blago 168.40. V Curihu se je večina deviz popravila; popustil pa je Belgrad na srednji tečaj 9.12.

Ljubljana, Berlin 13.545-13.575 (13.56), Curih 10.941-10.971 (10.956), Dunaj 7.905-8.025 (8.01), London 276.70-277.50 (277.10), New York 56.59-56.79 (56.68-56.70), Praga 167.99-168.79 (168.39), Trst 306.56-308.56 (307.125-308).

Zagreb, Berlin 13.543-13.573, Curih 10.94-10.97, Dunaj 7.905-8.025, London 276.70-277.50, New York 56.59-56.79, Pariz 222.92-224.92, Praga 167.97-168.77, Trst 306.46-308.46.

Belgrad, Berlin 13.545-13.575, Budimpešta 9.96-9.99, Curih 10.941-10.971, Dunaj 7.905-8.015, London 276.70-277.50, New York 56.66-56.86, Pariz 223-225, Praga 167.967-168.767, Trst 306.25-308.25.

Curih, Belgrad 9.12, Berlin 123.63, Budimpešta 9.70, Bukarešt 3.20, Dunaj 73.05, London 25.28125, New York 517.70, Pariz 20.3875, Praga 15.35, Trst 28.07, Sofija 3.75, Varšava 58.15, Madrid 86.07.

Dunaj, Devize: Belgrad 12.485, Kodanj 190.25, London 34.6075, Milan 38.435, New York 708.70, Pariz 27.92, Varšava 79.46, Valute: dolarji 707.25, frank 27.96, dinar 1239, češkoslovaška krona 2098.

Praga, Devize: Lira 183.10, Belgrad 59.45, Pariz 132.90, London 164.80, New York 33.74375.

Dinar: New York 176.20, Berlin 7.375, London 277.20

VREDNOSTNI PAPIRJI.

V Ljubljani ni izpremenb razen šesir denar 110 napram 104. V Zagrebu pa je izredno poskočila vojna odškodnina, ki je še v petek notirala 406-407, danes pa že 412-413. Vevče so popustile od 132.5-136 na 130-136.

Ljubljana, Celjska 164 den., Ljublj. kreditna 132 den., Kred. zavod 160 den., Vevče 133 denar, Ruše 275-290, Stavbna 56 den., Šesir 110 den.

Zagreb, 7% invest. posoj 85.75, agrari 53, vojna odškodnina 412-413, dec. 413.5-415, Hrv. esk. 91, Hipo 57, Jugo 94.75-95, Praštediona 880, Sečerana 580, Drava 560-570, Slavonija 14 bl., Trbovlje 477.5-482, Vevče 130-136.

Belgrad, Narodna banka 5800, vojna odškodnina 408-408.25, ult. dec. 409.50-410.50, agrari 52.50-53.75.

Dunaj, Podon.-savsko-jadr. 83.50, Hipo 7, Alpine 43.80, Greinitz 4.50, Trbovlje 59.50, Kranjska industr. 47, Gutmann 27, Slavex 12.20, Slavonija 1.52.

BLAGO.

Ljubljana, Les: Buk. drva met. zdrava suha 10% okroglice fko vag. meja 10 vag. po 22.50, drva mešana (bukev, gaber, hrast) fko vag. meja 2 vag. po 20.50, trami merk. od 5-8-19-24 od 4-10 m po kupčevi noti fko vag. Sušak 3 vag. po 310; povpraševanje je za jelove skorete 12 mm 4 m pod mero (od 9-17 cm šir.) parali, ostror., očelj. I, II, III, IV. mesečno po 150 m³ fko vag. Sušak; zaklj. 15 vag. Tendence mirna. — Dež. pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt, ml. tar.): Pšenica 78-79 kg 2% baška 347.5-352, dec. 347.5-352, sr. 345-347.5, slav. 342.5-345, oves baški zdrav rešetan 275, koruza baška st. 267.5, nav. vozn. 272.5, um. suš. 262.5,

nav. vozn. 267.5, času primerno suha s kval. gar. 245, dec. 252.5, jan. 265, marec 277.5, april 280, maj 282.5, moka 0 g fko Ljubljana vag. blago, plačilo po prejemu 500, zaklj. — Tendence čvrsta.

Novi Sad, Pšenica bač. 302.50-305, ban. 297.50-300, sr. 300-305, rž bač. 290-295, oves bač. 242.50-245, sr. 240-245, koruza bač. stara 225-229, bač. nova kv. gar. 205-207.50, 12-1 215-217.50, 1-3 227.50, 3-4 230-232.50, bač. bela 230-235, ban. nova kv. gar. 210-215, ban. nova par. Vršac 215-217.50, moka 0 g in gg 425-437.50,

Minister socialne politike dr. Gosar za regulacijo rent vpokojencem Pokojninskega zavoda.

Na vzpodbudo načelstva Pokojninskega zavoda je minister za socialno politiko dr. Gosar v soboto, dne 10. t. m. odobril in izdal nov pravilnik, s katerim se regulirajo draginjsko doklade vpokojencem Pok. zavoda. Pravilnik tvori nekaj most k novemu zakonu in statutu o pokojninskem zavarovanju, ki pride v najkrajšem času pred ministrski svet, odnosno pred parlament. Pravilnik se glasi sledeče:

§ 1. Pokojninski zavod za nameščence daje svojim rentnikom poleg zakonitih rent draginjske doklade po predpisih tega pravilnika.

§ 2. Pravico do draginjskih doklad ima vsaka oseba, ki prejema od zavoda invalidsko, starostno, vdovsko ali otroško rento.

Kolikoli ne obstoje posebni mednarodni dogovori, imajo tuji državljani pravico do te doklade samo tedaj, ako tudi dotične tuje države plačujejo draginjske doklade našim državljanom.

§ 3. Draginjska doklada je v obveznem (§ 1. p. z.), prostovoljnem (§ 28. p. z.) in neobveznem (§ 30. p. z.) zavarovanju enaka razliki med rento, pripadajočo rentniku na osnovi določil zakona o pokojninskem zavarovanju nameščencev, z dne 12. maja 1922, Služb. nov. 125, in naredb, izdanih na osnovi § 3. tega zakona, in računsko rento, ki se dobiva po nastopnih določilih:

a) letni znesek računsko invalidske rente je enak: 1. osnovnemu znesku 1800 Din, kateremu se dodaja po 30 Din za vsakih polnih 360 Din premije, plačane v poslednjih 10 letih nad zneskom premije IX. razreda, t. j. 180 Din mesečno, povečini za dva do desetkratno povprečno premijo in eno šestino vsote vplačanih premij, pri čemur se se vplačane premije od 1. jan. 1909 do 31. dec. 1923 računajo s povprečno premijo od januarja 1924 dalje, a največ z 126 Din;

b) osebam, ki prejema starostno rento, se poveča gornja računska renta za 10 odstotkov.

c) računska vdovska renta znaša 50 odstotkov možne pravice na rento, v smislu točk a) in b), otroška renta za enega otroka 25 odstotkov, za dva otroka 35 odstotkov, za tri otroke 40 odstotkov, za štiri ali več otrok 45 odstotkov; roditeljeve pravice na rento; renta sirot brez očeta in matere za eno siroto 50 odstotkov, za dve siroti 75 odstotkov, za tri sirote 85 odstotkov, za štiri 90 odstotkov, za pet ali več sirot 95 odstotkov; d) najmanjša računska renta znaša za invalidske rentnika 3000 Din na leto, za starostnega rentnika 3300 Din, za vdovo 1800 Din in za prvo siroto brez očeta in matere 1500 Din, za ostale dvojne sirote se računa renta samostojno po določilu točke c).

§ 4. Draginjska doklada iz zavarovanja na višje dajatve po čl. IV zakona o pok. zavarovanju nameščencev v obliki cesarske naredbe, z dne 25. junija 1914, drž. zak. št. 138 je enaka znesku rente.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani dne 12. decembra 1927.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura	Rel. vlaga	Veter in brzina	Oblačnost	Vrsta padavin		
						ob opazovanju	v mm d 7.	dan
Ljubljana	8	760.1	1.8	93	mirno	10	sneg	3
Maribor		760.8	0	100	NE 6		megla	1
Zagreb								
Belgrad		760.1	-1	93	SE 6	10	sneg	2
Sarajevo		759.2	4	87	EW 6	9	dež	2
Skopje		762.6	1	98	mirno	10	megla	7
Dubrovnik		759.4	13	79	SSE 4	3	nevihta	8
Split		757.4	11	83	ENE 4		nevihta	14
Praga								

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Sir H. Rider Haggard:

Kleopatra, egiptovska kraljica.

Tretje poglavje.

Amenemhetov ukor. — Harmakisova molitev. — Znamenje, dano od bogov.

Ko sem jaz, Harmakis, stopal svojo pot, mi je sok zelenih zelišč, ki mi jih je bila stara Atua položila na rane, prizadevala precejšnje bolečine, a so kmalu ponehale. Verujem pa v resnici, da so imele zdravilno moč v sebi; čez dva dni se mi je namreč meso zacelilo, tako da ni bilo čez nekaj časa ničesar videti. Spomnil pa sem se, da nisem bil poslušal besede starega velikega duhovna Amenemheta, ki so mu rekli moj oče. Jaz namreč vse do tega dne nisem vedel, da mi je bil pravi oče po mesu in krvi; vedno so me bili učili, da mu je bil sin umorjen, kakor sem opisal, in da je njemu dopadlo, da je s privoljenjem duhovnov vzel mene kot posinovljenca in me vzgojil, da bi prevzel kake mesto v templju, kadar bi prišel čas za to. Zavoljo tega sem bil v velikih skrbih; bal sem se starega moža, ki je bil v svoji jezi silno strašen in je vedno govoril z mrzlim glasom modrosti. Vzlic temu sem sklenil, da se podam k njemu, mu izpovem svoj greh in sprejemam tako kazni, kakršno se mu bo primerno videlo, da mi jo naloži. Tako sem šel s krvavim kopjem v roki in s krvavimi ranami na prsih skozi zunanji dvor velikega templja in dospel do vrat kraja, kjer je bival veliki duhoven. To je velika izba, v kateri so se okoli in okoli nahajale izklesane podobe svetelnih bogov in v katero prihaja podnevi solnčna svetloba skozi odprtino, vsekano skozi kamna masivne strehe. Ponoči pa jo je razsvetljevala niha-joča bronasta svetilka. Brez šuma sem se podal noter, kajti vrata niso bila zaprta, in ko sem stopal naprej skozi težke zavese, ki so visle na notranji strani vrat, sem trenutno z drhtečim srcem stal v izbi.

Svetilka je bila že prižgana, kajti stegnili so

je bilo, in pri njeni luči sem videl starega moža, ki je sedel na stolu iz slonove kosti in ebenovine ob kameniti mizi, na kateri so bila mistična pisanja besedi življenja in smrti. Vendar starec ni bral, ker je spal. In siva dolga brada mu je počivala na mizi kakor brada mrtvega. Mehka svetloba svetilke se je razlivala po njem, po papirih in zlatem obroču na roki, na katerem so bila vrezana znamenja Nevidnega, vse na okrog pa je bilo v senci. Svetloba se mu je razlivala po obrti glavi, po belem oblačilu, cedrasti duhovski palici poleg njega, po slonovi kosti njegovega stola z levjimi nogami, in je razsvetljevala mogočno čelo, obraz s kraljevskimi potezami, bele obrvi in temne votline globoko udrtih oči. Gledal sem ga in trepetal, zakaj na njem je bilo nekaj, kar je bilo več kot človeška dostojanstvenost. Tako dolgo je bil živel z bogovi, tako dolgo je bil bival v družbi z njim in z božanskimi mislimi, tako temeljito je poznal vse one skrivnosti, katere mi samo malo vidimo, da je že sedaj, preden je prišel čas zanj, navzel naravo Ozirisa in je bil-bitje, ki je navdajalo človeka s strahom.

Stal sem tam in strmel in ko sem stal, je odprl svoje temne oči, vendar ni pogledal proti meni, tudi ni obrnil glave. A vendar me je videl in izpregovoril:

»Zakaj si mi bil nepokoren, sin moj?« je rekel.

»Kako je to, da si šel proti levu, ko sem ti jaz velel, da ne smeš?«

»Kako veš, oče, da sem šel?« sem vprašal prestrašen.

»Kako vem? Ali ni drugih potov, po katerih pridemo do znanja, kakor s pomočjo čutov? Ej, nevedni otrok! Ali ni bil moj duh pri tebi, ko je lev skočil na tvojega tovariša? Ali nisem prosil one, ki so bili okoli tebe, da bi te čuvali, da bi vodili tvojo roko, ko si zadržal kopje levu v žrelo? Kako se je zgodilo, da si šel tja, sin moj?«

»Bahač me je razdražil,« sem odgovoril, »in šel sem.«

»Da, vem; in ker ima mladina vročo kri, ti odpuščaj, Harmakis. Vendar me poslušaj in moje besede naj se ti vtisnejo v srce, kakor Sihorske vode v žejni pesek, kadar se prikaže Sirius na nebu. Poslušaj me. Bahač ti je bil poslan kot izkušnja tvoje notranje moči, in glej, ta moč se ni izkazala. Zavoljo tega je tvoja ura odložena. Da bi bil ti v tej zadevi močan, bi ti bila pot že sedaj izravnan. Ampak grešil si in zavoljo tega je tvoja ura odložena.«

»Ne razumem te, oče,« sem odgovoril.

»Kaj pa ti je, sin moj, pravila stara Atua tam na bregu kanala?«

Povedal sem mu vse, kar je bila starka rekla.

»In ti si verjel, Harmakis, sin moj?«

»Ne,« sem odgovoril; kako bi verjel take bajke? Gotovo je blazna. Vsi ljudje jo imajo za noro.«

Tedaj se je prvokrat ozrl proti meni, ki sem stal v senci.

»Sin moj! Sin moj!« je zavpil, »moliš se. Ona ni nora. Ženska je govorila resnico. Govorila ni sama od sebe, ampak s pomočjo glasu, ki je v njej, ki ne more lagati. Ta Atua je namreč prerokinja in sveta. Sedaj pa izvedi usodo, ki so ti jo naklonili bogovi Egipta, da jo izpolniš, in gorje tebi, ako bi vsled kakršnekoli slabosti tega ne izpolnil! Poslušaj: nisi tuje, nisi posinovljenec, vzel v mojo hišo in za čaščenje templja. Moj pravi sin si, ki mi ga je prava ženska rešila. Ampak, Harmakis, ti si več nego to, kajti samo še po tebi in meni se pretaka kraljevska kri Egipta. Samo še ti in jaz izmed vseh, kar jih živi, izhajava brez vrzeli ali pogrške od onega faraona Nekt-nebfa, katerega je Perz Ohus pregnal iz Egipta. Perz je prišel in Perz je šel, in za Perzom je prišel Macedonec; in sedaj je že skoraj tri sto let tega, kar so si Lagidi prisvojili dvojno krono, oskrnili deželo Khem in pokvarili čiščenje njenih bogov.

Pasja zvezda; čas, ko se je prikazala telom leta na nebu, je pomenil pričetek poplave reke Nil.

=====

LJUTSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23 tiskov: A. Sheehan, Nothling, Povest ruskega dekleta, 24 Din, vez 32 Din — 24 tiskov: A. Marby, Hanka, Ljudsko-slovenska povest 22 Din, vez 30 Din — 25 tiskov: Haggard, Bel cesarja Monreume, Din 30, vez Din 42 — 27 tiskov: Pregled, Otrok solnce, Din 24, vez Din 82

=====

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Dekle stara 16 let, z meščan. šolami, želi mesta kot U ENKA v trgovini z meš. blagom. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Proste službe

Izkušena kuharica za boljšo gostilno v turistovskem kraju, se išče za takoj. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 9933.

Trg pomočnik

dober manufakturst, vojašine prost, se sprejme v trgovino mešan. blaga. Ponudbe na upravo lista pod številko 9799.

Pouk

»Organizator« - **Knjigovodstvo!** do 70 % prihranka na času — dnevna bilanca. Terminalske kartoteke. — Strokovno zamišljene kartoteke za vse vrste obratov. — »ORGANIZATOR«, Ljublj. VII, Kamniška 20.

Knjigovodstvo!

Vsak praktičen trgovec bo zavrgel svoj doseženi in okoreli sistem knjigovodstva, čim se bo uveril o prikladnosti knjigovodstva »Organizator«. — »Organizator« Ljubljana VII., Kamniška 20.

Stanovanja

STANOVANJE ODDAM: kuhinjo in sobo, in še eno sobo. — Zelena jama 221. 9900

Kot sestanovalec

se sprejmeta dva gospoda. — Istotam se odda velika prazna SOBA starejšemu gospodu s 1. januarjem. — Naslov pove uprava lista pod št. 9898.

Kdo kupi?

Ajdovo moko

pristno domačo, razpošiljam od 50 kg naprej. — Paromlin Peter OSTERC, Beltinci — Prekmurje.

Priporočajte

naš list ob vsaki dani priliki
Priporočajte tudi njegov oglasni del.

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE
FOTOTIPIJE • ENOBARVNE IN VEČBARVNE
AUTOTIPIJE • KOMBINIRANE
KLIŠEJE ZA NAVADEN IN NAJFIN. PAPIR
KLIŠEJE PO SLIKAH, PERORISIH
IN RISBAH, ROKOPISIH, FOTOGRAFIJAH
ZA RAZGLEDNICE, REKLAMNE SLIKE

Vnajem

Manjši lokal

v prtiličju, v glavni frekvenci Ljubljane, se išče za takoj ali pozneje. — Ponudbe, z navedbo cene, po možnosti danes dopoldne, upravi »Slovenca« pod št. 9921.

2000 kg korenja

prvovrstnega, se proda v Dravljah št. 66, po dom. »pri Svečarju«. 9515

Kdo prodaja?

Štedilnik iz ploč., kupim. Naslov v upravi št. 9935.

Registrirno blagajno

kupim. Ponudbe upravi lista pod: »Blagajna«

zlatu kupuje

po najvišjih cenah
Črne, juvelir, Ljubljana
Wolffova ulica št. 2

Nasla obit

Vino čez ulico,

črno 1 10 Din, belo 1 11 Din — jamčeno pristno, priporoča VINSKA KLETA na Sv. Petra cesti št. 43.

Proti nadihu

priporoča
Astma prašek
in Astma cigarete
lekarna Bahovec
LJUBLJANA, Kongresni trg.

DRUŽABNIK

s kapitalom, sodelujoč ali ne, se sprejme k prvovrst. trg. podjetju v Ljubljani. — Dopise upravi lista pod »Življenska eksistenca«.

NAJBOLJŠI PREMOG
Cebin Wolfova 1/2

Življenska

je odvisna od zdravja. — Izogibajte se strupenega kofeina, pijte samo okusno pravo kavo brez kofeina, to je kava Hag.

Tvrdba A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24
nudi najceneje vse vrste pšenice moko in druge mletvske izdelke.
Zahleva te cenik

POPRAVILA

Meh. nik IVAN LEGAT
specialist za pisarniške stroje
Maribor, Vetrinjska ul. 30
Tefeloni int. 434.

Opekarški akordant

prevzema izdelavo zidne in strešne opeke (Strangfalz) z vsemi gonilnimi in izdelov. stroji ter vsa popravila istih. Istotam se izve tudi za nakup opekarne s stroji, obratom, po zelo ugodni ceni. — Cenji, ponudbe je nasloviti pod »Strokovnjak« na anonč. družbo Aloma Companv, Ljubljana. 9859

Preklic.

Obtožbo g. Puclja v Mariboru javljam za neresnično. KORAŽIJA.

Javna zahvala.

Spodaj podpisana se zahvaljuje čevlji mojstru Karolu Blatniku v Ljubljani, Hrenova ul. 20, za par modernih čevljev iz najboljšega usnja, katere mi je naredil po meri za nagrado, ker sem naročila pri njem tekom enega meseca 10 parov čevljev. Imam se tem potom najlepše zahvaliti in ga vsakemu tolo priporočam. Terezija Pavčič, šivilja. 9934

PREKLIC.

Podpisana prekličem, kar sem govorila žaljivega o svojem možu Ant. Strah in Mani Dajzinger, ter se ji zahvalujem, da je odstopila od tožbe.

MARJETA STRAH, Kamnik, Novi trg št. 30.

POZOR

krojači, šivilje, nešivilje in dame — za samouporabo! Če se hočete dobro naučiti krojit in modelirati, to je vrezati obleko po vsaki meri in podobi in spomladati že delati po modernem kroju, obiščite pouk krojenja in modeliranja, ki se prične po Božiču. Revnejšim honorar znižan. Rekmandirajo se službe. Ker so prostori vedno zasedeni, se javite čimprej. Specialen pouk za pletilje (Strikarice). — Zasebno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19. Tel. 2497. — Važno za krojače je, da se bo pri tem tečaju učilo krojiti tudi čepice (kape).

V lokalih, v katerem ni »Slovenca«, tudi ni mesta za našega človeka. Zahlevajte »Slovenca« povsod.

Vabilo na redni občni zbor „Jugoslov. tiskarne“ r. z. z o. z. v Ljubljani.

Začetek ob 10-30 dopoldne v četrtek, dne 29. decembra 1927, v posvetovalnici »Katol. tisk. društva«.

SPORED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje račun. zaključkov za prvo poslovn. zadržino dobo do 1. VII. 1927.
3. Sklepanje o čistem dobičku.
4. Volitev nadzorstva za eno leto.
5. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1927.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor „Jugoslov. knjigarne“, r. z. z o. z. v Ljubljani.

Začetek ob 9-30 dopoldne v četrtek, dne 29. decembra 1927, v posvetovalnici »Katol. tisk. društva«.

SPORED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje račun. zaključkov za poslovn. l. 1926/27., t. j. l. VII. 1926 do 30. VI. 1927.
3. Sklepanje o čistem dobičku.
4. Volitev nadzorstva za eno leto.
5. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1927.

Načelstvo.

Inserati v „Slovenca“ imajo vedno uspeh!

Odšel je po večno plačilo k Vsemogočnemu naš dobri soprog, stric in svak, gospod

Anton Molka

hišni posestnik in mestni uslužbenec v p.

ki je v nedeljo jutraj preminul, previden s sv. zakramenti, v starosti 78 let.

Pogreb nepozabnega bo v torek 13. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Spodnja šiška, Polakova ulica št. 3, na pokopališče k Sv. Križu. — Pokojnega priporočamo v molitev in blag spomin.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrjeni globoke žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je preminula danes dne 12. decembra po daljši in mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti za umirajoče, v 72. letu starosti, naša nadvse ljubljena mati, tačca in stara mati, gospa

Aloizi Lapornik

vdova po rudniškem upravitelju.

Pogreb bo v sredo dne 14. decembra ob 10. uri dop. iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Trbovlje, dne 12. decembra 1927.

ING. FRANC LAPORNIK, višji nadzornik TPD, sin. — ANA LAPORNIK, šolska upraviteljica, hči. — MAGDA LAPORNIK, roj. PARAVAN, snaha. — EDI in ADO, vnuka.

Vsem, ki so ga poznali, naznanjamo, da je umrl včeraj dne 11. t. m. po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 47. letu starosti naš nad vse ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

FRAN PERKO

trgovec z usnjem in čevlji.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 14. decembra 1927 ob 2. uri popoldne iz mrtvaške veže drž. bolnišnice na pokopališče v Štepanjo vas.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin!

V Ljubljani, dne 12. decembra 1927.

Neža Perko, soproga. — Franc, Božidar, Slavica in Bogdan, sinovi in hčerka — in vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala

Povodom prerane izgube našega preljubega soproga, ozir. očeta, sina, brata, strica in svaka, gospoda

Franca Ravhekar

posestnika in občinskega odbornika

nam je došlo toliko izrazov iskrenega sočutja od strani prijateljev in znancev, da nam je bilo v največjo tolažbo v bridkih urah težkega gorja. Srčna potreba nam je izreči vsem ljubim sožalnikom svojo globoko občuteno zahvalo in hvaležnost. — Posebno se zahvaljujemo za prijateljsko poklonjeno žalno cvetje na krsto blagega pokojnika. Prijetno dolžnost izpolnjujemo, ko izrekamo prisrčno zahvalo preč. domači duhovščini, gg. dr. Vaceku in dr. Marčiču, tv. Krkoč, bistrškemu Sokolu za častno stražo in nadvse ljubeznivo pozornost, sokolskim društvom gorenjske sokolske župe za častno spremstvo, starosti gorenj. sok. župe g. Sajovicu za ganljive besede ob odprtem grobu, gasil. društvu v Bistrici, Nomenj, Nemški Rovt, Srednja vas in Savica, gg. pevcem za v srce segajoče ganljive žalostinke, g. županu in obč. odbornikom, krajev. organizaciji SDS in vsem ter vsakemu posebej, ki so nepozabnega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti — prisrčen Bog plačaj!

Bohinjska Bistrica, dne 12. decembra 1927.

Rodbina RAVHEKAR.

Uredite si prebavo, da vam minejo bolečine!

Bolečine v želodcu, glavobol, pritisk krvi v glavo, nervoznost, omamkanje spanja, zlata žila, slab tek — nastanejo zaradi slabe prebave. Urežite si svojo prebavo s preizkušnim eliksirjem FIGOL, da vam minejo bolečine FIGOL-elixir urejuje prebavo in vam vrača zdravje. FIGOL proizvaja in po pošti razpošilja z navodilom o uporabi.

Ilekarna dr. Semelič, Dubrovnik 2.

Poskusna steklenica z ovočem in poštino Din 40.— Originalni zabojček s 3 steklenicami Din 105.—, z 8 steklenicami Din 245.—.

Klobuke, kape, perilo, kravate, obleke, čevlje, zimske suknje itd. Velika izbira po najsolidnejših cenah pri

Jakob Lah, Maribor
samo Glavni trg št. 2.

Vsakovrstna moška, fantovska in deška oblačila po globoko znižanih cenah oddaja samo

konfekcija Frande Derenda

Gradišče 4, nasproti dramskega gledališča.

Predno kupite, prepričajte se o naših cenah. Najprimernejša darila za Miklavža in Božič!

Kamenorezci!

Za takoj iščemo 50 mojstrov, kateri znajo iz granitnega kamna dobro izdelati kocke za tlakovanje cest. Kamnolom je pri železniški postaji Višegrad v Bosni. Delati se more tudi v vsakem zimskem času, ker so delavnice pod streho. Pri delavnici so barake za spalnice in kuhinja za delavce. Kamen se zelo dobro cepi. Živež je poceni. Delo je stalno celo leto, zaslužek je zelo dober. — Vprašajte na naslov: »Industrija Višegradsko granita v Višegradu, BOSNA. 9909

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni sin in brat, gospod

Anton Barič

dijak II. razr. drž. realke v nedeljo dne 11. t. m. po kratki mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek dne 13. decembra ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1927.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala. Za vse izraze tako toplega sočutja ob prerani izgubi našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Franca Koder

podpreglednika finančne kontrole

za mnogoštevilno častno spremstvo na njegovi zadnji poti, izrekamo vsem našo prisrčno zahvalo. — Posebna zahvala g. županu Kragelju za ganljivi govor, gg. komisarjem in štafetnikom kakor moštvo fin. kontrole za obilno udeležbo, pevske-mu zboru fin. kontrole za v srce segajoče žalostinke, za vence in poslovljni govor kolegov, odposlancu orožnikov in g. županu za udeležbo. — Ješenca pri Framu, dne 11. dec. 1927.

Globoko žalujoči ostali.